

Suriye Habur Olaylarını İnceleme Raporu: Asuri Süryani halkı kendi kaderini kendisi belirlemelidir

Posted on 17/11/2015

Suriye’de yaşayan Asuri Süryani halkı iç savaşın başından bu yana çok sayıda saldırılara maruz kalmış ve büyük bir göç akımı doğmuştur. Bu araştırmamızın amacı spesifik olarak 23 Şubat 2015 tarihinde Habur suyu kıyısındaki Asuri Süryani köylerimize IŞİD tarafından yapılan saldırıları, bu çete tarafından rehin alınan insanlarımızın durumunu, Habur Savunma Güçleri’nin yetkililerine yönelik suikast olayını araştırmaktır. Ayrıca genel anlamda da Kürt savunma güçleri ile kendi savunma güçlerimiz arasındaki ilişkilerin, olası sorunların tespiti keza Kanton modelinin pratikteki uygulama durumunun araştırılması da amaçlarımız arasında yer almaktadır.

Sorunlar objektif olarak tespit edilmedikçe gerçekçi çözümler de üretilemez. Bu nedenle araştırmamız objektif bir anlayışla; yerinde ve her kesimin görüş ve beyanları dinlenerek yapılmıştır. Elde ettiğimiz bilgi ve bulgular doğrultusunda dasorunların çözümüne dair önerilerimize de raporda yervermeyi uygun bulduk.

Dileriz; Asuri Süryanilerden oluşan üç kişilik bir heyet olarak Mayıs 2015 ayında yaptığımız Suriye ziyaretinden sonra hazırladığımız bu rapor sorunların tespit ve çözümüne katkı sağlar.

Araştırma Heyeti:

Sawa Oşanna

Ide Simon Poli

Erkan Metin

Heyet İletişim Bilgileri: GSM: +90 535 033 53 79

maksa.der@gmail.com

av.erkanmetin@gmail.com

Beyanlar

Bu kısımda Suriye’de yaptığımız ziyarette görüştüğümüz kişi ve kurum temsilcilerinin beyanları yer almaktadır. Beyanlar esasında söyleşi tarzında sorduğumuz sorular üzerine verilen cevaplardır:

FADİ BEHNAM (Derik, Sutoro (MFS) Yetkilisi):

Biz, başlangıçta diğer Sootoro ile ortak hareket ettik. Ama onlar Suriye Devleti ile birlikte hareket etmeyi seçti. Bu yüzden biz onlardan ayrıldık ve Sutoro (MFS)’yu kurduk. Biz, Cizire Kantonu fikrine inanıyoruz. Kürt halkına da güvenmek istiyoruz. Sayın Ocalan’ın perspektifi gayet güzel. Sayımız gün geçtikçe artıyor. Bizim gençlerimiz bize katılıyor. (Kaç güvenlik görevliniz var diye sorduğumuzda) Kaç askerimiz olduğunu söyleyemeyiz. Belgemizde herhangi bir şikayet konusu olay olduğunda yani güvenlik güçlerine dair şikayetler olduğunda Kantonun mahkemeleri var bunlar konuyu ele alır.

ŞEMUN BEHNAM, ABDULAHAD ABDE (Derik, ADO Yetkilileri)

Derik’te savaş öncesi Ortodoks mezhebine bağlı 1200’den fazla aile vardı. Şu anda 700 ailemiz var. Göç bizi perişan etti. Göçün genel olarak nedeni güvenlik endişeleri ve ekonomik sıkıntılar. Bize göre bütün bu Hıristiyan geçlerinin arkasında Siyonist bir proje var. Derik’te aslında güvenlik sorunu yok ama belirsizlikler ve kaygılar nedeniyle halk tereddüt içerisinde. Geleceğe dönük soru işaretleri halkımızın aklını meşgul etmektedir. Şu an için ekonomimiz fena değil. Genel olarak kurumlarımızda da sorun yok. Geçtiğimiz günlerde kilisede Sayfo anması yaptık.

Önceleri ADO çalışmalarımızı gizli yürütüyorduk. Çünkü yasaktı.

ADO ile bütün Kürt kurumlarının arası iyidir. Ancak ADO olarak mevcut Kanton yönetiminin içinde degiliz. Çünkü onlarla olmayan eşit degildir. Buna ragmen aramızda bir sorun yoktur. En büyük sorunumuz, sık sık gençlerimizin tutuklanmasıdır. Bu adeta bir tacizdir. Bu nedenle gençlerimiz de bölgeyi terk edip kaçıyor. Biz ADO olarak kurulduğumuz andan beri silahlı bir örgüt degiliz. Gençlerimiz, niye silah taşımıyorsunuz niye bizimle birlikte davranmıyorsunuz diye tutukluyorlar. Bunu YPG yapıyor, Sutoro (MFS) degil. Biz, Sutoro (MFS)'nun varlığına karşı degiliz. Diger örgütlerimiz de iyidir ama biz ana örgütüz. Sutoro (MFS) ile de ne iyiyiz ne de kötü. Aynı zamanda Asuri Süryani birliğine de karşı degiliz.

Gençlerimizin askerlik konusunda taciz edilmesi yaklaşık bir yıldan beri sürüyor. 20-25 civarında tutuklanan gençlerimiz oldu. YPG, gençlerimize ya bize ya da Sutoro (MFS)'ya katılacaksın diyor. Bu yüzden gençlerimiz de mecburen Sutoro (MFS)'ya katılıyor. 40-50 kişi bu şekilde Sutoro (MFS)'ya katıldı. Asayish (YPG) (YPG) ve Sutoro (MFS) fiilen 18-30 yaş arası gençlerimize zorunlu askerlik kuralını uyguluyorlar. Buna göre 18-30 yaş arasında tüm gençler askerlik durumunu gösteren bir belge taşımak zorundadır. Derik'te bu durum fiilen yaşanıyor. Bölgede gerçekte herhangi bir yargı mekanizması yok. Ama göstermelik mahkemede halkımızdan bir iki kişi var. Esasında bu konuda her şeyi YPG belirliyor. Biz, halkımızın hakları konusunda bölgesel düşünceleri dogru bulmuyoruz. Bölgesel hak kazanımları (Kanton kastediliyor) ileride her zaman geri alınabilir ve bu nedenle guvence vermiyor bize.

Açıkkası Kirtlere guvenimiz yoktur. Kurtlerin kendi aralarındaki ayrılıklar ve çatışmalar da bizi etkiliyor. Derik'te yaşanan Papaz olayında her iki tarafın da suçu vardır. Papaz gelirken silahlı insanlarla beraber geldi. Bu da otomatikman YPG'de gerginliğe sebebiyet verdi. Ama bu olayda sorulacak en buyuk soru şudur: Papaz, yanındaki silahlı Sootoro güçleri ile buraya kadar gelene dek pek çok kontrol noktasından geçti. Bunları hiç kimse neden durdurmadı da neden Derik'in içine gelince müdahale ettiler?

RAYED GEORGİS (Derik, Oto Tamircisi)

İç savaş başladıktan sonra Kurtler buraya hazırlıklı geldiler. Bizler ise hazırlıksızdık. Suriye Devleti, Derik'ten bir sene önce ayrıldı. Ama halkımız hala devlet geri gelecek gibi düşünüyor. Mevcut durumu geçici bir durum gibi görüyorlar. Aslında Devlete olan bağlılıklarının nedeni Kurtlere duyulan güvensizliktir. 1915 Soykırımı yani Sayfo'dan bu yana bu güvensizlik sürüyor.

Maalesef halkımız kurutulmuşu göç etmekte buldu. Ancak bence şu anda bir baskı yoktur ve göç edilmemelidir. Derik'te ekonomik sıkıntı aslında yok ama bizimkiler çalışmıyor. Yoksa iş var aslında. Bu süreçte karşımıza bir problem daha çıktı: Gençlerimiz artık yüksek tahsil yapamıyor. Yeni sistem, gençleri örgütlemek istiyor. Her gencin 6 ay askeri eğitim görmesi mecburidir. Kendi yaşadığı kentte bu eğitimi alır ve maaş da verilir. Askere verilen maaş 20-22 Suriye lirasıdır. Eğitim için ya YPG'ye ya da Sutoro (MFS)'ya gidilebiliyor. Aslında biz gençlerimiz kendi kurumlarımızda eğitim alsın diye Asuri Suryani Askeri Meclisi'ni (MFS) kurduk. Askere gitmeyenlere ceza verilmiyor ama görüldüğü yerde alınıp askeri eğitim için birliğine teslim ediliyor. Bizim sistemimizde kızlar askerliğe tabii tutulmuyor.

Kanton'da herhangi bir vergi sistemi yoktur, biz vergi vermiyoruz. Sadece mahsul zamanları "kampanya" adı verilen bizim kuruluşların topladığı bir sistem vardır.

Derik'te gerçekleşen Papaz olayına gelince; Bence o Papaz devlet tarafından gönderildi. Huzursuzluk oluşsun diye gönderildi. Papaz sisteme bağlıdır. Derik'te herhangi bir işi de yoktu. Niye gönderdiler?

Kiminle geldi diye baktığımızda, diğer Sootoro, Derik'ten Faruk vs. ile beraber geldi. Yani bu Rejime bağlı adamlarla birlikte geldi. 4 Araba ve 16 adamla beraber geldi. Güvenlik noktaları neden durdurmadı dersiniz, noktalardan geçerken nöbet tutanlar Papazı gördükleri için saygıdan dolayı selam verip geçmesine izin verdiler. Ayrıca kim olduklarını anlamadılar. Yani diğer Sootoro olduğunu da anlamadılar. Zira güvenlik noktalarındaki nöbetçiler zayıftır.

Papaz Derik'e geldikten sonra hemen kız kardeşine gitmiş. Asayish (YPG) (YPG) İstihbaratı durumu öğrenince gelip onları gözaltına almış. Papaza sen özgursun diyorlar ama Papaz hayır beni de diğerkleriyle beraber gözaltına alacaksınız diyor. Eger bu Papaz Patrik tarafından gönderildiyse burada Yönetim Meclisi var, onların niye haberi olmuyor bu gelişinden. Papaz ve yanındakiler yakalanınca meclisten yetkili kişiler yanlarına gitti. Bizim buradaki Sutoro (MFS)'ya haber verdiler ve meseleyi bizim

Sutoro (MFS) çozdu. Yapılan araştırmada Papazın kimseye haber vermediği tespit edildi. Papaza soruyorlar, o diyor ki; Beni gönderen haber vermiş, diyor. Ama haber veren kimse yok.

ZÜHEYR..... (Derik, Habur Saldırısından Kaçan Köylülerden)

Til Kefşi koyUnden Derik'e gelmiş, sığınmış. Kendisine telefon eden akrabalarının uyarısı Üzerine köyünü terkedip kaçmış. Cince Kamışlı'ya sonra da Derik'e gelip yerleşmiş. Ayrılırken bomba seslerinden yer sarsılıyormuş. Habur suyu çok yükseldiği için karşı yakadaki köylere giremediler. Bizim koy de karşı yakadaydı. 23 Şubat saat 4 sıralarında silah ve bomba seslerini duymuş.

MICHEL ISHAK (Derik, Habur Savunma Birlikleri'nden)

Habur savunmalarında yer alıyorum. Daha once İŞİD uzaktaydı. Kuçuk çatışmalar vardı sadece. Gittikçe güçlendiler ve daha fazla hucum etmeye başladılar. Geniş bir alanda hücumu başladılar.

İŞİD, Til Hirmiz'e girdiginde kilisedeki haçı indirmelerini istemiş. Sonra bizimkiler, YPG ve MFS haçı gene yerine koymuş, bir daha gelmezler diye düşünmüşler.

İkinci gelişlerinde onlardan 11 kişiyi Asuri Suryani Askeri Meclisi yakalamış ve bunları YPG'ye teslim etmiş. Ayrıca çatışmada İŞİD'ten 2 kişiyi de öldürmüşler. Bu olaydan bir hafta sonra İŞİD hucuma başladı. Ben normalde Til Hirmiz'de nöbetçiydim. Nobetim bitip başka koye giderken haberim oldu.

Til Şamiran, Til Hirmiz ve Til Nasır koyundeki bütün insanları İŞİD rehin alıp götürdü. 23 Şubat günü sabah 4 sıralarında.

Arap aşiretleri de İŞİD'e destek verdi. Özellikle Hamdani aşireti.

Habur Savunma Birlikleri'nin sorumluluk alanı Habur köyleriydi. Eğitimi YPG veriyordu bize. Yaklaşık 100 kişilik bir köy devriyemiz var. Durum düzelse köylerimize dönmek isteriz.

YAKUP HANNA (Derik, Eğitimci)

Devlet iyidir. Devletin herkese eşit bir sistemi vardır. Kurtler ile ilişkilerimiz de iyidir. Gozarto, Suriye'nin bir parçasıdır. Her ne kadar otonomi kurulmak isteniyorsa da Suriye'nin bir parçasıdır. Derik'te Asuri Suryanice eğitimi konularında çalışmalarımız suruyor. Bir Asuri Süryani Kültür Merkezi'miz var. Ben burada çocuklara eğitim veriyorum. Önemli bir dil eğitim merkezimiz var.

FARUK..... (Derik, Oto tamircisi)

Ben olayları tarafsız gözle ele alıp anlatmak isterim. Burada Asayish (YPG) (YPG)'e hakkımda ihbarlar yapıldı. Bizi (3 kişi) uç gun gozumuz bağlı tuttular. Keza Papaz Gabriel olayında da Devletin tarafını tutuyoruz gerekçesiyle bizi suçladılar. Gozumuz bağlı bizi sorguladılar, kim olduğumuzu biliyor musunuz dediler. Evet biliyoruz, dedim. Git beni herkese sor, dedim. Bu olay hakkında PKK sonradan bir soruşturma açtı.

İkinci bir sorgulama olayı ise şöyle oldu: Nafiz isimli Asayish (YPG)'ten bir yetkili vardı. Bizim bir şehidimiz vardı (Suriye ordusunda şehit düşen) . Biz şehidimizin cenazesine sahip çıktık, Asuri Süryani Kültür Cemiyeti olarak büyük bir cenaze organize ettik. Asayish(YPG) beni gozaltına aldı. Nafiz bana dedi ki; "Sizi yakarım burada, Doçka ile bütün Asuri Suryanileri yok ederim", dedi. Ben de dedim ki "175 kişi dışarıda bekliyor. Derik'i asıl biz yakarız", dedim. Bunu Kandil'e de bildirdim ama bu konuda bir soruşturma yapılmadı.

Ben her kesimden Kurt kuruluşlarına şunu söylemek isterim: Odanın içinde bütün konuşmalar güzel ama dışarı çıkınca tam tersidir. Şu anda güvenlik kontrolü yapan tüm kuruluşlar taraflıdır. 2 Asuri Suryani ile 2 Kurt arasında bir tartışma çıktığında Kurtler hemen, “Bütün Derik’i yakarız” diyorlar, tehdit ediyorlar.

Derik Asuri Suryani Gençlik Sosyal Komitesi adında bir komitemiz var. Kadın Erkek toplam 500 kişiydik. Hatta bir sene önce festival yapıyorduk. Şu an o 500 kişiden geriye 70-80 kişi kaldı. Bizim hiçbir zaman silahımız yoktu. Devlet buradayken bana silah ve para teklif etmişti. Ancak ben kabul etmedim. Çünkü durum nereye gidecek bilmiyordum. Keza Araplardan da benzer teklif geldi, kabul etmedim. Biz şu ana kadar da hiç silah taşımadık. Eğer biz silah almış olsaydık Devletten, YPG geldiğinde bizi katledderdi. İyi ki almamışız. YPG gelince baktı ki, MFS var ve boştur, onu bünyesine aldı, para verdi.

Biz şu an sosyal faaliyetlere devam ediyoruz. Biz silahlı olmadığımız için halk bize daha çok yaklaşıyor. Hatta bu yüzden Dawronoye (MFS) bize karşı daha fazla anti-propaganda yapıyor.

DAİŞ, yavaş yavaş bolgeye yaklaşıyor. Baktık ki YPG’nin üzerinde de ciddi bir tehdit ve baskı var, ben hemen 75 kişilik bir liste yapıp, YPG’ye verdim. Derik’in güvenliği ile sınırlı olmak şartıyla bunları verdim. İstemeyerek kabul ettiler. Cepheye vermyirozu şartıyla bunları yolladım. Biz, Dawronoye ile birlikte hareket etmediğimiz için YPG rahatsız oldu ve bize ne silah ne de yardım vermediler. 6 ay boyunca kendi imkanlarımızla çadırlarda görev yaptık. Tehlike geçince gençlerimizi geri aldık. Bize teşekkür bile etmedi YPG. Bize bir kurşun dahi vermediler ama Dawronoye’ye para ve silah yardımı yapıyorlar.

YPG, bizim örgütleneceğimizi ve kendilerinin kontrolünden çıkacağımızı düşündü. Bizim 4 senede bolgeye verdiğimiz diğerleri veremedi.

SARGON ABRAHAM (Kamışlı, Sootoro Yetkilisi)

İçsavaş başlayınca Dawronoye’lerle Sootoro olarak oturduk ancak anlaşamadık. Zira

Dawronoye'ler para olayı olunca yani muhafız başına yardım geldiğini görünce biz kendi kendimiz kuralım, para alalım diye düşündüler. Böylece kendi Sootoro'larını kurdular ve YPG'nin bünyesine girdiler. Bizim de bir zaman sonra para sıkıntımız oldu, iki yolumuz vardı ya muhaliflerle ya da devlet ile ilişki kuracaktık. Biz kendi içimizde bunu çok tartıştık ve tercihimizi devletten yana yaptık. Biz, bu yolu seçince YPG bizi eleştirmeye başladı. Şu anda dahi bizi her grın taciz ediyorlar. Mesela bugün bir Kürt genci bizim mahalleye girip kızlarımıza sarkıntılık yaptı, bizim çocuklar Kürt gencini dövmüş. Sonrasında YPG'liler gelip bize bir daha bir Kürt'ü döverseniz sizi yerin dibine gömeriz dediler. Bu tacizler gittikçe artmaya başladı.

MUHTAR..... (Kamışlı, Til Tamer Nattoreh'lerinden (Til Tamer Muhafızları))

Biz saldırıdan 3 sene önce bir meclis kurmuştuk: Til Tamer Birliği olarak. Devlet gittikten sonra sadece Til Tamer'i korumak için faaliyete devam ettik. Kürtler bayraklarını asmaya başlayınca Araplar arahatsız olmaya başladı. Araya girdik. Araplar ve Kürtlerle beraber bir meclis kurduk. Bir devlet gibi orayı yönetiyorduk. Köyler ne lazımsa o meclisten istiyorlardı. O zaman YPG ismi yoktu. El Nusra Til Tamer'e kadar gelmişti. Bize dönük olarak şunu söyledi El Nusra :” Biz Kürtlerle savaşacağız, bize geçit imkanı verin”. “Biz barış insanlarıyız, onlar da komşumuzdur, izin vermeyiz” dedik.

Kürtlerle Araplar hep çatışma halindeydi bu nedenle halk meclisimiz feshedildi. Bunun üzerine biz kendi köylerimizi korumaya devam ettik: Nattoreh Tel Tamer, olarak. Kürtler ise YPG oldu. Biz de savunma ve asayiş için silahlandık. YPG, bize para ve silah yardımı teklif etti, istemedik. Ozgur Suriye Ordusu keza benzer teklifte bulundu, istemedik. Hatta Devlet de istedi kabul etmedik. Baskı doğar diye kendimizi bağımsız tuttuk. Bu defa Kurtler Dawronoye'leri (MFS) bir aracı olarak kullandı. Bunlar, bazı gençlerimizi de yanlarına almışlardı. Butun köylerimizi dolaşmışlardı ama 4-5 genç dışında hiçbir genç ismini yazdırmamıştı. Bunun üzerine Meclis Haras Habur adını kullandılar ki genç bulabilsinler. Biz ittifak kurmadık. Gençleri, parayla çekmeye çalıştılar.

Biz, MFS ile konuştuk, oyunlar çevirmeyin iki tarafta da köylerimiz var; bizi rahat bırakın, tarafsız kalalım, dedik. Bunu Kurtlere de anlattık. Bir cephe açarsanız zarar gören biz olacağız dedik.

2014 yazında YPG bütün kontrolü eline aldı. Bölgeye çok yüklendiler. IŞID, Abdulaziz Dağlarına 100 km kadar yaklaştı. IŞID, orada Arapları örgütlemişti. Oradaki Araplar önceleri Ozgur Suriye Ordusu ile birlikteydiler, sonra El Nusra ile sonra da IŞID gelince onlarla ittifak kurdular. Til Hirmiz'e iki günde bir gelip gidiyorlardı ama bir şey yapmıyorlardı.

Sonra IŞID'in tehdidiyle haç indirilmesi olayı oldu sonra. MFS, YPG öbür tarafa geçip gelmişler. Sonra haçı yerine koyacağız demişler. 2 gün sonra Til Hirmiz'de 2 IŞID'liyi öldürüyorlar. 23 Şubat sabaha karşı 3 sıralarında Til Şamiran'dan Til Hirmiz'e aynı saatlerde giriyor IŞID. 16 köye birden. Til Şamiran'da YPG ve MFS geri çekildiler. Til Tamer'de savunma hattı kurdular.

Bu saldırıda ihanet Araplar'dan kaynaklandı. IŞID'e istihbarat ve bilgi sağladılar. İnsanlar hala IŞID'in elinde rehin durumdadır. Bu zamana kadar sadece 22 kişiyi Mahkeme edip bırakmışlar. Muhtemelen onlar da Arapların alışveriş vs. nedenlerle kendilerine yakın olanlarıdır.

Bugün Habur muhafızlarından MFS'ye geçen gençler bütün bu olayları anladılar, dönmek de istiyorlar ancak dönemiyorlar. Zira para vs. aldılar.

DANIEL CAN (Haseke, Til Mesas Köyü'nden)

Savaştan önce köyümüzde 46 aile vardı savaştan sonra 24 aile kaldı, şu anda ise köyümüz boştur. Her gün çatışma sesleri geliyordu. 23 Şubat'ta köy boşaldı. IŞID ile aramızda Habur suyu vardı. Karşıdan görüyorduk. Koyumuz Til Tamer'dan 6 km uzaklıktaydı. Keskin nişancılar ateş ediyordu. Motor ile 100 km kadar üç kişi kaçtık. Köyde kendi bekçilerimiz vardı. MFS'den kimse yoktu. Biz köyden kaçıp Kamışlı'ya sığındık.

IŞİD henüz koyümöze girmedii ama koyümüz talan edildi. Kürtler ve Dawronoye'ler tarafından talan edildi. Saldırlardan önce MFS, YPG gelip propagandalar yapıyordu. Bizden bir tane genç Habur Meclisi'ne katılmıştı. Bizim köyden toplam 6 kişi katıldı. Şamaşo Davut (David Gindo) bizim köydendi.

MFS ve Habur Meclisi'nde 30 kişinin olduğu söyleniyordu. Bölgede YPG ile birlikte hareket etmeyen kimseye adeta izin verilmiyor.

IŞİD'ten önce tüm gruplar (ÖSO, El Nusra...gibi) bölgeye gelip gidiyorlardı, "Asuriyiz" dediğimizde kimse dokunmuyordu.

MFS, gençlerimize propaganda yapıp duruyorlardı ancak baskından sonra hiçbirini görmedik.

IŞİD ise zaten buralardaydı. Ama bize dokunmuyordu. Cizye vergisi alma vs. Uygulamaları yoktu.

Habur köylerinden göç eden bizlere şu yardım kuruluşları yardım etti: Medeni Hıristiyan Cemiyeti, Asur Demokratik Partisi, Ana Vatan Cemiyeti, Hıristiyan Yardım Cemiyeti. Biz Dawronoye'lerden herhangi bir yardım gormedik. Bize evlerini açanlar, yardım eli uzatanlar bu saydığım kuruluşlardır. Suroyo Tv (Dawronoye'lerin Yayın Kuruluşu) buraya geldi, sadece bizi çekmeye geldi. Bizi de çekmelerine izin vermedik.

YUHANNA ABU MALİK (Haseke, ADO Yetkilisi)

IŞİD güney yakada 2014 yılında 4-5 insanımızı kaçırmıştı. Bunlardan birini öldürmüşlerdi. Diğerleri ise IŞİD ile yapılan müzakereler sonucunda 1353 Dolar karşılığında 4 kişi serbest bırakıldı. Bir tanesi de bir ay sonra bırakıldı.

IŞİD'in komitesi ve bizden de Ilyas Nasır karşılıklı müzakere halindeydi. IŞİD bizden cizye istiyordu ancak cizye miktarını henüz belirlememişlerdi. Daha bu miktar belirtilmeden bu

olay meydana geldi.

Bizim edindiğimiz bilgiye göre haç indirildikten sonra Nattoreh'ler, MFS ve YPG'den askerler Til Hirmiz'e kimse çağırmadığı halde gelmişler. Nattoreh'ler haçı yerine takmış. Ertesi gün havan toplarıyla IŞİD saldırmaya başladı. MFS'den Athro şehit düştü.

JAK YOUNAN (Haseke, Til Tamer Nattoreh'lerinden)

İç savaşın başlaması ile birlikte yerel güvenlikleri için bir komite kurmuşlar. Devlet bölgeden çekildikten sonra YPG bölgeye geldi. Araplar, Kürtler ve Asuri Süryaniler bir meclis kurar. 11 kişilik temsiliyet ile... Araplar ve Kürtler aralarında anlaşamaz. Bu meclisten Araplar çekilir.

Halkımız taraf olmamaya özellikle dikkat etmiş. 2013'un 5. Ayında Kürtler Araplarla çatışma çıkmış. Çatışmalar büyüyor. Halkımız arabuluculuk yapıyor. Hatta bu esnada taraflar çatışırken bir Asuri Suryani şehit ediliyor. Bu dönemde Asuri Suryani halkı Kürtlere ve Araplara insani lojistik imkanları sağlıyor.

Kürtler güçlendikten sonra Habur'un bir tarafının korunması Kürtlere diğer tarafı Araplara geçti. Asuri Suryanilerin diğer taraf ile diyalogları zorlaşmış.

YPG Til Şamiran Köyü'ne yerleşmiş ama oradaki insanlarımız gitmelerini istiyordu. YPG ile gelişen ilişkilerde Til Temir geçişi (hududu) Asuri Suryanilere bırakılıyor. Ancak bir şart koşuluyor: Arapların geçilmemesi. Bu noktada Araplar ile ilişkiler de geriliyor. IŞİD oncesinde meseleler genellikle çıkar meseleleri. IŞİD suyun diğer tarafında idi bizim köylerimize girmiyorlardı. Bir senedir sorun yoktu. Bir çocuk Habur nehri kenarında şehit düşürülmüştü ancak kimin yaptığı belli değildi.

Til Hirmiz'deki IŞİD tehdidinden sonra YPG, MFS ve Habur Nattoreh'leri ile birlikte gitmişler Til Temri birliği birkaç gün sonra çekilmiş. MFS'den ise 6-7 kişi orada kalmış. Her gün taciz atışları oluyormuş. 6 Asuri Suryani kaçırılmış. Baskın günü Habur suyu çoğalmış

birden bire. Su yükselmese karşı taraftan insanlarımız yardıma gelebiliyordu.

İŞİD halkımızı YPG ile bir görmüyordu. İnsanlarımızı yakalayıp sık sık YPG'li misin diye soruyorlardı. Ancak İŞİD her halukarda bölgeye girecekti. Kürtlerin varlığı sadece kıvılcım oldu.

DERMO ODE (Haseke, Til Hirmiz Köyünden kaçanlardan)

Savaş başladığından beri koyde muhafızlık sistemi kurmuştuk. Köyün asayişi için gönüllü muhafızlık yapıyorduk.

Gece 2,5 sıralarında İŞİD 200 kişi ile Til Hirmiz'e saldırmış. Köyün etrafını kuşatmış. Köyde MFS, YPG ve Habur Nattoreh'lerinden birkaç kişi yer alıyormuş. İŞİD girince MFS ve YPG bir saat çatışma yapmışlar YPG geri çekilmiş. MFS 3-4 kişi köy içinde savaşmış ve geri kalanlar YPG ile beraber geri çekilmiş. MFS'den 3 kişi köy muhafızlarından 2 kişi de öldürülmüş.

Baskın günü Habur'da su yokken baskın günü Türkiye tarafından su bırakılmıştı. Geçiş imkanı kalmamıştı. Bu nedenle Kmtlerden yardım gelmesin diye bu yapılmış olabilir. Baskın esnasında keskin nişancı atışları da yapılmış. Savunan kişiler geri çekince köylülerin hepsini götürmüşler. 12 köy muhafızından 2'si öldürülmüş 10 tanesi kaçırılmış. Bir kişi de saklanarak kurtulmuş.

15 İŞİD militanı gelmişti koye. Tipleri Endonez ya da Kazak tiplerine benziyordu. Arapçaları hemen hemen yoktu. Kilisenin haçını indirmemizi istediler. Bir daha takarsanız öldürürüz sizi. Ayrıca çan da çalmayacaksınız, köydeki bütün haç işaretlerini kaldıracaksınız, mezarların üzerindeki haçları da yıkacaksınız, dediler.

4 gün sonra Nattoreh'ler ve MFS'ler geldi. Haçı taktılar. Sonradan YPG geldi. 5-6 gerillaydı. Çanınızı çalın, biz sizi koruyacağız dediler. Sonrasında İŞİD havan toplarıyla taciz etmeye başladı. Nattorehlerden ve MFS'den 5-6 kişi köyde nöbet tutmaya başladı.

DAVOUD (Kamışlı, ADO Yetkilisi)

Herşey biz degiliz, başka partiler de var veya kurulabilir. Önemli olan halkın çıkarı için mücadele etmektir. Parçalanmış bütün halkımızın yükünü taşıyabilecek tek bir parti imkan dışıdır. Bü yüzden herkes kendi yerelliğinden örgütlenmelidir. Diğer örgütlere nasıl katkıda bülünabiliriz biz bünü düşünüyörüz. Mesela Bagdat Konferansı'nı biz önermiştik Zawaa'ya.

Biz, nerede olursa olsun genel anlamda bir ulusal kongreye gitmemiz gerektiğini savunuyoruz.

Süriye'de bizim önerimizle halkımızın tüm partilerinden ulusal meclis kurma girişimlerimiz oldu.

Ulusal meclis için iki defa girişimde bülündük ama olmadı. Gaba ile Dawronoye'ler arasında isim tartışması oldu, aslında bü bir bahaneydi. Savaşın başında biz, ADÖ ve Assyrian Universal Alliance (Iran) olarak biz adım atmıştık. Sorünlarımızı dile getirmek istedik o da boşa çıktı.

Partilerimiz, örgütlerimizin toplanıp halkımızın birşey elde etmesi için; ortak bir hedef için biraraya gelmesini hep savunuyorüz.

Mesela, 2-3 sene evvel 1 Nisan Akitü Bayramını burada kutlamak için tüm partileri biraraya getirdik, güzel de oldü ama bünü parçalamaya çalıştı hemen birileri...

Mesela, Sayfo için de birlikte hareket etmek için uğıştık. Mesela kilise daha evvel hareket etseydi bizimle belki şimdi kazanımlarımız olmuştü.

Bizim için iki nokta çok önemli, bünlardan taviz vermeyiz:

- 1- Ulusçuluk
- 2- Vatansallık

Tüm isimleriyle yerli halk olarak ele alınmalıyız. Yani anavatanda yerli halk olarak tanımlanıp hak ve hükükümüzün verilmesini talep ediyorüz. Bü, yalnızca Anayasal degil aynı

zamanda pratikte de uygulanmalıdır. Nerede olursa olsun halkımız devamlı taciz edildiğinden dolayı göçe zorlanıyor. Özellikle IŞID gibi “karanlık” güçler büna tamamen çaba gösteriyor.

Avrupa ülkeleri bazı kararlar alıyorlar, göç kapılarını açıyorlar. Ama bu durum tam olarak bizim aleyhimize neticeler doğuruyor. Avrupalılardan isteğimiz kapılarını açmamalarıdır. Bu vatan, adil, demokratik, eşit bir düzene kavuşmadıkça halkların mutlu olacağına inanmıyoruz. Bundan dolayıdır ki; biz muhalefette yer aldık, çünkü bu muhalefet de bu taleplerde bulunuyordu, biz de bunda yeraldık.

Bu taleplerimizin paralel bir şekilde Türkiye’de de uygulanmasını istiyoruz.

Suriye Rejimi, muhalefeti bastırabileceğini düşündü ve eskisi gibi devam edebilirim dedi. Ozğur Suriye Ordusu kuruldu ve Rejim toprak kaybetmeye başladı, baktılar ki aslında zayıf bir Rejimmiş. Mesela Cenevre 1 ve 2 toplantılarında Rejim zayıflığını kabul etmiş oldu, muhalefet ile aynı masaya oturdu. Ancak bütün bunlara rağmen Rejim kendi siyasetini ısrarla sürdürmeye devam ediyor. Basit reformlarla geçiştirmek istediler ancak başaramadılar.

Azınlıklar, rejimi ayakta tutmaya başladı. Muhalefetin siyasi taleplerini bir din kavgasına dönüştürdü Rejim. Bu konuda da bir ara başarı gösterdi.

Rejimin zayıflaması ile birlikte, Rejim bazı bölgeleri bazılarına teslim etti. Mesela PYD ile çalışma ittifakı yaptı. Aralarındaki anlaşmayı şimdiye kadar hiçkimse çizebilmiş değil. Kamışlı’daki durum gibi..

(Soru üzerine) YPG, ÖSO ile geleceği düşünerek ittifak kurabilir (Kanton modeli vs. gibi) ama Suriye-Kürt (YPG) ittifakına gelince o konuya girmek istemiyorum. Bir değişim olursa Rejim sonrası bütün Suriye’ye çözüm gelmezse, biz bunu da kabul etmeyiz.

Zira once silahlı çatışma başladı sonra tum dunyadan eller buraya girdi.

Biz elbette ki kendimizi surekli tahlil ediyoruz. Attığımız adımlara inanıyoruz ve o yüzden çizgimizi de degıştirmiyoruz. Çizgimizin değişim ğetirecegine inanıyoruz.

Mesela Kùrtler aynı görüşte değil. Değişime daha önce inanmayan Kurtler, muhaliflere katıldı. Onlar da inanıyor ki Suriye genelinde değişim olmazsa onlar da faydalanamayacak.

Askeri hareket ile siyasi hareket ayrıdır. Bizce askeri hareket tarzı değil siyasi hareket kazanacaktır. Değişim geldiği zaman onların durumu da Kùrtlerin durumu da değişecektir. Mesela Kùrt Vatan Meclisi (12 partiden oluşuyor)...

Biz silahlı değil, siyasi mücadeleyi savunuyoruz.

Habur konusunda ise Habur hassas bir noktadır. Bir yanda Kùrtler diğer yanda IŞİD öte yanda Rejim... Rejim, bölęeye karışmadı bile. Sadece izliyor. Oysa iki senedir IŞİD var orada.

Halkımız çıkmaza ğirmiş. IŞİD'e karşı çıkamazlar. Onlarla beraber de olamazlar. Bir yanda Rejim var, bir yanda Kùrtler. Halkımız bütün bu şartlar altında basitçe kendini savunmayı düşündü. Şimdi halkımız bu durumdayken kimsenin tahmin edemeyeceği, bilemeyeceği bir sebeptir saldırının başlama sebebi. IŞİD mi sebep oldu, Kùrtler mi, Rejim mi? Ancak Kobane'den sonra IŞİD Habur'da kendini göstermek istedi. Rejim de buna göz yumdu.

SULEIMAN YOUSSEF (Kamışlı, Yazar)

YPG Habur'da gençlerimizi yanlarında çatışmaya zorluyor. Kùrtler aslında kendi çıkarları için savaşıyor ancak Asuri Suryani savaşıçılar özerinden kendilerini daha farklı gösteriyor. MFS esasında bu olaylar özerinden para toplamak için hareket ediyor. Herkes Suriye rejiminin yıkılacağını umuyordu ancak yıkılmadı. Bu koşullar altında ADO da özeleştiri

yapmalı, duruma göre yeni analizler yapılmalıdır. Tüm partilerimizin vicdanen halkımızın çıkarlarını esas alması gerekir. Habur'a geri dönüş konusunda umudumuz yoktur.

KAMIŞLI SÜRYANİ ORTODOKS KİLİSE MECLİSİ (Kamışlı)

Kamışlı'ya gelen giden her maldan YPG vergi alıyor. Petrol deposu YPG'nin tekelinde. Benzin mazot dağıtımında duruma göre eşit olmayan ve keyfi davranışlar sergileniyor. YPG ayrıca ticarethanelerden güvenlik vergisi adı altında düzenli vergi alıyor. Ayrıca bölgedeki Rejim güçleri de vergi almaya devam ediyor. Halkımız iki tarafa da vergi vermek zorunda bırakılıyor. Bu durumun da etkisiyle halkımız gittikçe ekonomik olarak zayıflıyor. Sosyal yapının muhafazası için önemli bir rolü olan nitelikli mesleklerle ilgili olarak da sorunlar yaşanıyor. Kurtler doktorlar, avukatlar, eczacılar ve mühendisler gibi beyaz yaka mesleklerini örgütüyor, bunları kendi bünyesinde tutuyor. Örneğin bir Kurt bireyinin Asuri Suryani doktora gitmesi bir şekilde engelleniyor. Dolayısıyla beyaz yaka meslek sahiplerinin de azalan iş nedeniyle göç ettirilmesi sonucu doğuyor.

Asuri Suryani okullarına YPG'liler tarafından zaman zaman baskınlar yapılıyor. Kiirtçenin öğretilmesi için baskı kuruyorlar ancak sivil halkın direnişi ve bölgede rejimin de varlığının sermesi nedeniyle bunlar henüz tahrik aşamasında kalıyor. Genel olarak eleştirilen şeylerin başında; Kurtlerin provokatif davrandıkları ve halkımızı kışkırttıkları eleştirisi. Zorla askere alma konusunda gençlere büyük baskı yapılıyor. Gençlerin çoğu bu yüzden bölgeden göç ediyor.

MFS aracılığı ile Kurtler mahallere komun sistemini yani kolektif ihtiyaç giderme sistemini kurmaya çalışmışlarsa da sivil halk bunu kabul etmemiş, kendi kolektif sistemimizi kendimiz kurarız demişlerdir. Zaten kilisenin yardım geleneği 1936'lara dayanıyor ve bu nedenle nispeten başarılı ve adil bir yardımlaşma faaliyeti sürdürülüyor.

Kurtler ile Rejim arasında bir anlaşmanın olduğu aşıkardır. Devlet unsurları bu nedenle oradaki halkımız açısından nispeten bir güç dengesi yaratıyor.

Kamışlı'daki 30.000 Hıristiyan halkın yarısı savaş sonrasında göç etmek zorunda kaldı.

DOĞU ASUR KİLİSESİ HASEKE METROPOLİTİ (HASEKE)

İki sene evvel İŞİD bazı köylere gitmiş ama büyük bir sıkıntı doğmamıştı. Halkımız cizye veriyordu. Haçın kiliseden indirilmesini istediler, halkımız onu da yaptı, sorun çıkmasın diye. Sonradan YPG ve MFS'nin girişiyle her şey altüst oldu. İnsanlarımız kaçırıldı rehin tutuldu. Tam rakamla 211 kişi esir durumdadır. Bunlara bir şey yapılmaması için çok dikkatli davranıyoruz. Çok hassas bir durumdur.

YPG ve MFS girmeseydi zaten bu durum olmayacaktı. Habur gençlerini de kandırarak yanlarına aldılar ve beraber sozde koyleri savunuyorlar. Habur'un bir kısmı YPG'nin elinde bir kısmı da İŞİD'in elindedir. Bu kaçırılma olayı konusunda kimsenin meseleye girmemesini istiyoruz.

Habur meselesi suikast olayını da getirdi beraberinde.

İŞO GOWRİYE (Kamışlı, Suriye Süryani Birlik Partisi Başkanı)

Bizim kurduğumuz yönetimden 14 ay kadar zaman geçti. Bu süreç içerisinde çok zorluklardan geçtik. Yaptırımın anlaşmada uç halkın eşit ve demokratik bir şekilde kendi kendini yönetmesi ve savunmasında anlaştık. Biliyorsunuz bir-iki seneden beri İŞİD'in saldırılarına maruz kaldığımız için bütün gücümüz ve düşüncemiz halkımızı savunmaktır. Bir çok eksiklerimiz olmuştur. Ama bundan sonra diyoruz eksiklikleri gidermeye çalışacağız. Bu bolge ambargolara maruz kalıyor. Halkımız ekonomik sıkıntılar içersindedir. Bunlar dikkate alındığında zor bir süreç içerisindeyiz.

Ozgurluge ve demokrasiye inanan halklar, partiler, ülkelerin bize yardım etmeleri gerekiyor. Bunlar yardım etmeseler bir çok zorluklar yaşayacağız. Biz umutluyuz, umudumuz da halkımıza bağlıdır. Halkımız da yavaş yavaş bu süreci anlayabiliyor ve ozerklik yönetimine sahip çıkmaya çalışıyor.

Yüzyıllardır bu halklar birarada yaşıyor ve iyi genler de kotu genler de beraberce yaşadılar. Bizim düşüncemiz bu halklar, ortak ve demokratik nasıl yurutulur. Ortadoğu halkları böyle sistemlere alışık degil. Kurt Hareketi 30-40 yıldır ideolojik bir düşünce ile ortaya çıktısında buradaki Kurt tabanı değiştirmeye başladı ve değiştirdi. Kagıt uzerinde çok guzel, demokrasi ustü bir anayasa kurmaya çalıştık beraberce. Ama uygulamaya çalıştığımız zaman bu ideolojik bir meseledir. Onların ideolojileri ile bizim ideolojilerimiz aynıdır aslında.Ama

tabana indirgeme yaptığımız zaman orada sorunlar çıkıyor. Bunun da sebebi yüzyıllardan beri bu halklar diktatörler ve şovenist rejimlerin birarada yaşamayı bırakmamalarına bağlıdır. Halkların problemlerini beraberce çözmelerine izin vermediler. Buna daha fazla süreç gerekir. Bu bize bu fikre inanan insanlara bağlıdır, daha fazla çaba göstermemiz gerekmektedir. Buradaki ideoloji ile Irak'taki ideoloji arasında çok fark vardır. Barzani ile buradaki Kurtlerin ideolojisi arasında bayağı bir farklılık vardır. Burada biz kendimizi Kmtlere daha fazla yakın hissediyoruz. Halkımız yavaş yavaş bunu anlamaya başladı. Dış politika konularına gelince, Ortadoğuda bulunan rejimlerin bu projeye ne kadar karşı olduğunu biliyoruz. Bu proje düşün diye her tur komplolar kurmaya çalışıyorlar. Bu bir süreçtir, biz özerimize düşeni yapmak zorundadır. Bu halklar demokratik bir şekilde kardeşçe, bir şekilde herkesin kendi kültürünü, tarihini ortaya koymasını, ortak bir kültür ortak bir gelecek kurmak için şimdiki bulunan sistem belki bir çok Avrupa ülkelerinde bulunmayan bir sistemdir.

Halklara göre yönetim sistemi gerekiyor biz de bunu Ortadoğu'da uygulamaya çalışıyoruz. Buna inanmasaydık buna ortak olmazdık. Ortadoğu halkları niye bu şekilde katliamlara maruz kaldıklarını, ekonomik güce sahip olmadıklarını girmelidir. Eğer halk bu ekonomiye ortak olursa, tüm halklar buna ortak olsalar bu en güzel sistemdir.

Biz sırf Cezire Kantonuna değildir, tüm Suriye'ye hatta tüm Ortadoğuya yönelik düşünüyoruz. Bundan sonra barış içerisinde bu halklar yaşayacaksa bu sistem en güzel sistemdir.

Biz bir savaş süreci içerisindeyiz. Bu bölge istesek de istemesek de dışarıdan etkilenmelere açıktır. Ortadoğu üzerinde yıllardan beri süren ve şimdi de patlak veren büyük bir komplo oluyorsa bunun sebeplerini aramak lazım. Buradaki ekonomi buradaki halklara yetmiyor mu? Yetiyor mesela bugün Cezire Kantonu'ndaki ekonomi tüm ortadoğuya dahi yetebilir. Tüm halklar bu ideolojiye inandıktan sonra ve bütün bölgelere yayıldığı zaman, gerçekten buradaki halklar ve parlamento kendi kendini idare edebilecek. Buradaki savaş ortamının birçok savaşa göre taktik meseleleri vardır. Bundan sonra eğer çözüm olursa buradaki halklar o bilince varıp kendi kendilerini yönetebilirler.

YPG doludur ama bir seneden beri Süryani Askeri Meclisi ve Sutooro vardır, bunlar da

hemen hemen bir seneden beri gerek cephede gerekse içeride içgüvenliği ortak olarak sağlamaya çalışıyorlar.

Hiç kimse şunu diyemez: Bütün halk bizimle beraberdir. O zaman biz de Baas Rejimi gibi oluruz. Bizim düşüncemiz artık halkımız tarafından benimseniyor. Çünkü yaptığımız işlerle bunu anlayabiliriz. Obür partilerimiz Yüzyıllardır bizim halkımız somürgecilerin kontrolü altındadır. Bu kolay degildir. Bu halk da birçok zorluklara maruz kaldı. Halkımızın iradesi zayıfladı, olaylara da düzgün bir şekilde bakmıyoruz. Diğer müesseselerin de (Parti, kurum vs.) sürece ihtiyaçları vardır. Halklar her zaman kullanılmaya çalışılıyor. Halkımız da bugüne kadar belki doğru dürüst bir güç ve güven germedikleri için o nedenle ayrı ayrı görüş sahibidir. Gelecek için toparlanmış bir halk, gelecek için stratejik bir harita çizileceğine inanıyorum.

Bu Kanton bütün partilere ve halkımıza açıktır. Kendisini bu ideolojiyi benimseyen kesimler olursa her zaman bu kapı açıktır. Biz hiç bir zaman iddia etmiyoruz biz bütün halkımızı temsil etmiyoruz. Gelecekte halkımız kendi yolunu çizebilecek bir seviyeye gelecek. Belki yönetimde fazla zorluklar çekmiyoruz ama tabana indiginiz zaman bazı zorluklar çekilebilir. Bahsettiğim gibi YPG'deki de MFS'deki de Sutooro'daki çalışanlarımız bu halkın evladıdır. Zaman geçtikçe birbirlerini daha iyi anlayacaklardır. Gittikçe taban kaynaşır ve birleşir.

Derikte'ki Papaz olayı konusunda şunu söyleyebilirim: Buradaki halklar her zaman komploya, kirli oyunlara maruz kalabiliyorlar. Süryani din adamları her yerde saygı görüyorlar. Bu rejimler her zaman halkları kullanmaya çalışacaklar. O olayı bildiğim kadarıyla anlatayım: Bu Papaz Derik'e ilk önce gittiğinde hiç kimse bir şey dememiş, kızkardeşini gormüş. Bir gece kaldı ve geri döndü. Burdan Kamışlı'ya geri döndükten sonra rejime bağlı Sootoro ile birlikte bir plan yapıyorlar ve bu defa 10 kişi ile birlikte gidiyorlar. Gidip oturmuyor orada bir evde, gidip kendi güçlerini orada mahalle içerisinde dağıtıyor, sanki bir savaş hali varmış gibi. Asayish de gidip sormuş, nedir, kimdir bunlar diye. Hatta bizim Sutooro'ya da sormuş. Bizimkiler haberimiz yok diyorlar. Ondan sonra gidiyorlar bakıyorlar, sanki bir gösteri yapmaya çalışıyorlar. Ne yapıyorsunuz burada, bu mahallede bir sorun yok, diye soruyor bizimkiler. Sootoro'dakiler biz bir Papazı korumaya çalışıyoruz

diyorlar. O zaman siz gelin bakalım, Papazınız ne istiyor, ne yapmak istiyorsunuz diye gotürmüşler bunları Asayish'e. Papaz hiçbir zaman ne sorguya çekildi, ne gozaltına alındı, ne çağrıldı. Sadece rejime bağlı Sootoro elemanlarını çağırıldılar Asayish'e. Papaz da onlarla beraber gidiyor. Gidip diyorlar bizi tutukladılar, bunlar yalandır. Dışarıya yanlış bir şekilde yansıtıldı bunlar. Halkımız da gerçekleri bilmediği için bir tepkisi olmuş. Bu bir komploydu Bu komplo bizim gençlerimizin işi degildi, bunu yapanlar bu adamı, bu Papazı oraya gönderenlerdir.

Habur saldırısının sebeplerine gelince...Deniliyor ki oradaki halkımız 3 seneden beri hiç bir problem yaşamamıştır. Peki oradaki halkımız cizye'ye bağlanmış mıydı, ballanmamış mıydı? IŞİD gelip kendi cizyesini alıp gidiyor muydu, gitmiyor muydu? Gidiyordu, bunlar gerçektir. IŞİD bunlar Müslümandır, bunlar Hıristiyandır, bunlar Kurttur, demez, umursamaz. Kendi planlarını ve ideolojisini yaymak ister hukum kurmak ister. Sadad'daki halkımıza yapılan saldırıyı anımsayalım. Orada da MFS mi vardı ya da YPG mi vardı ki gelip saldırdılar. Ya da Maloula'da oradaydılar mı ve en son Musul'da...

Birbirimizi ayırmak için dış geçler her zaman böyle fikirler yaratmak istiyor. Ozgurlugumuze kavuşmamıza engel olmak için her zaman böyle fitne ve fesat şeyler kullanırlar. Kobane'ye saldırı olduğu zaman orada MFS yoktu.

IŞİD'in düşüncesi koyleri almak için degildi. Musul belgesinde büyük bir kayba ugramışlardı burada bir manen de olsa bir şehri almak istiyorlardı. Bu şehir Tel Tamer'dı. Oradaki geçler karşı koymasaydılar Tel Tamer da elimizden gidebilirdi. Onun için halkımızın her zaman bahane aramamalıdır. Elbirliği ile butun gucumuzle düşmana karşı savaşmalıyız. Bana gelip ya cizye ver diyecek, ya beni zorla muslumanlaştıracak ya da oldurecek...Demek ki bizim tek bir çaremiz var: O da karşı koymaktır. Onemli olan düşmana karşı elbirliği ile savaşmaktır. Yok bu böyle olmasaydı şöyle olurdu demek, bunlar boş şeylerdir. Tarihten de ders almamız gerekiyor. Her zaman biz bir bahane aradık. Tek çare savaşmaktır, ozgurlugumuzu kazanmaktır. Yoksa yaşayamayız Ortadoğu'da.

MFS ile birlikte çalışan Habur Meclisi var. Bizim düşüncemiz her halk kendi ozgunlugu ile istediği şekilde yapabilir. Ama beraberce çalışabiliriz. Biz tek bir halkız, beraber çalışıyoruz. Bu isimleri kullanmamız tarihten gelen isimlerdir, bunlar normaldir.

Nattoreh'ler sadece Tel Tamer'da vardı ve Asayish'in altında çalışıyorlardı.

Suikast konusunda MFS ile YPG ile birlikte ortak bir soruşturma komisyonu oluşturuldu.

Hala sonuçlar çıkmadı. Sonuç çıkmadığı için bu konuda fazla konuşmak istemiyorum.

Sonucu ne olursa olsun bunun bir komplo olduğunu bilmemiz gerekiyor. Bolgede hangi geçlerin buralarda parmağı olmadı ki! Burada yaptığımız ortak proje, ozerklik projesine bir darbeydi bir bakıma. Halkların birbirine düşürülmesidir

Bu komplonun kimin yararına olduğu bellidir. 3-5 kişi yakalandı. Ypg den olabilir sonuçta her şey belli olacak. Bu komplo dışardan olabilir. Nerden olursa olsun kamuoyuna çıkmalıdır.

David Gindo, kantonun ortak yönetiminde yardımcıydı. Onun (olumundan sonra) yerine Afram geçti.

Bizim diğer Sootoro ile bir alışverişimiz yoktur. Halkın savunması için bir Sutoro (MFS) kurduk.

Siyasi bir görüşü olmadığı için ayrı görüşler çıkıyor ve bölünme oluyor. Sootoro bize karşı çalışmıyor zaten, çok dar çalışıyor ve bize karşı bir şey yapamaz. Aslında bizim ideolojimiz genele mahsustur ve başka kimseden emir almıyoruz. Onların ise herhangi bir ideolojileri yoktur ve başkalarından emir alıyorlar.

EDMON GEBRİYEL (Haseke, Petrol Mühendisi)

Not: Edmon devamlı olarak Davut ve İlyas ile irtibatlı idi. Davut ve İlyas, suikast olayından hemen önce aralarında geçen toplantı kararlarını Edmon'a iletmişler.

230 kişi esir düştükten sonra Habur Birlikleri MFS ile dayanışma meclisi kurma kararı aldı. Daha sonra biz savaşmayacağız deyip geri çekildiler. MFS bunlara karşı çıktı ve birkaç sefer toplantı yaptılar. Sonuç olarak Şamasa Davut ve Elyas Nasır liderliğindeki dayanışma meclisi, biz şimdi savaşmayacağız ta ki rehineleri bırakılana kadar, dediler.

YPG ve MFS her ikisini ihanetle suçladı ve onları ikna edemeyince her ikisini barolarından alıp ellerini bağlayarak götürdüler. Bunlar YPG ve MFS'den 5 kişiydiler. Bu şahıslar onları bağlayarak uygun bir yere götürüp, "siz hainsiniz" diyerek onları infaz ettiler. Davut olduğu yerde kaldı ve İlyas'ın da ^ld^^n^ düşünerek oradan ayrıldılar. İnfazdan öncesinde

“Bunu yapmayın, biz ihanet etmiyoruz, hain degiliz” demişler. Yine de sıkılmışlar mermilerini ve infaz etmişler.

Bu infazın sebepleri muhtemelen şunlardır:

- İŞİD’in elinde rehin olarak bulunan 230 Asuri Suryaniler konusunda anlaşmazlığa düşmeleri,
- Habur köylerimizin YPG ve Sutoro (MFS)’nun birlikte talan etmesine itiraz etmeleri,
- Davut ve İlyas’ın, YPG ve Sutoro (MFS)’nun köylerimizi halkımızı korumadıklarını iddia etmeleri,

SOOTORO AĞA PETRUS AKADEMİSİ

Biz halkımızın çıkarı için bir çıkış yaptık ve 400-500 genç ile işe başladık. Basitten bir hareket başlattık. Geregince desteklenmedik ve hatta önemsenmedik.

Biz Dawronoye (MFS) ile çalışamayız, onların oyunlarının hepsini çözdük anladık. Onlara çok para veriliyor.

Biz siyasetçi degiliz ama bu bizim siyasetten anlamadığımız anlamına da gelmez. Ancak siyasi kişiliklere ihtiyacımız vardır. Bize bu anlamda siyasi bir program gereklidir. Bize göre ADO’nun bir programı yoktur. Kurtlerin de siyasetini takip ediyoruz, ne d[^]ş[^]nd[^]kleri bellidir.

En önemli sorun göçtür. Göçü durdurmamız şarttır. Haseke bir sene içinde boşalacak ve ardından Kamışlı da boşalacak.

Mevcut durumda şu anlaşılmaktadır: Herkes kendini kurtarmalıdır. Devlet de hiç kimseyi düşünmemektedir.

Eğer Turabdin’de kadrolarınız olsaydı hemen buraya desteğe gelebilirlerdi.

SAMUEL UŞANA (Til Hirmiz Köyü’nden)

Köyümüzde hiçbir şey yoktu. İki sene öncesinden beri İŞİD gelip gidiyordu. Bize diyorlardı “Buraya yabancı almayın”. Ama bir grin dediler ki kilisenin haçını indirin. Mahir el Abadi, -El Abbad köylerindendir- diyordu ki “Bunlar burayı terk edecek ve bu topraklar bize kalacak”. YPG saldırıdan önce 3 İŞİD’liyi yakalamış ve öldürmüşlerdi.

22 Şubat 2015 günü Dawronoye (MFS)'ler ve Harras Habur köye girdiler, silah patlattılar ve Dawronoye (MFS)'ler haçı yerine geri koydular. Sonra İŞİD geldi, bu haçı kim taktı yine indirin dedi. Sonrasında sabaha karşı 3 sıralarında köylere baskın yaptılar. Güneyde ta Til Şamiran'a kadar araçlar ve ağır silahlarla, çok kalabalık şekilde saldırdılar. Cince Habur korucularından 2 kişiyi ve MFS'den 4 kişiyi öldürdüler. Diğer köylerden de 8 kişiyi öldürmüşler. Köylüleri de toplayıp goturdular. Butun köylerden 270 kişiyi rehin aldılar. Rehinelerin ellerini arkalarından bağlayıp ve kafalarına da siyah torba geçirip goturdular. Til Hirmiz'deki kiliseyi de yaktılar diğer köylerdeki kiliseleri de bombaladılar. Sonraları Mar Pitio Kilisesi'nde bir hadise meydana geldi. Kiliseye İŞİT bomba yerleştirmişti ve bombayı patlatmak istediler. Ancak mekanizma çalışmayınca 5 kişi içeri girip arızayı araştırmak isterken bomba patladı. İçindeki İŞİD'lilerle birlikte kilisenin büyük kısmı yıkıldı. İŞİD, rehinelerimizi önce Abdulaziz Dağlarına goturdular sonra da Shedade Köyü'ne goturdular. Shedade büyük bir mağaralık alandır ki ta Habur'a kadar uzanır. 500-600 haneden oluşan bir koydur

Şunu özellikle belirtmek isterim ki; eğer Dawronoye (MFS)'ler gelip böyle bir tahrikte bulunmasalardı İŞİD böyle bir olay yapmazdı. Çünkü 2 senedir oradalardı, niye o zamana kadar böyle bir şey yapmadılar da şimdi yaptılar? Dawronoye (MFS)'ler bu tahriki yaptı ama onlara da başkaları yaptırdı mı onu bilemem.

Habur saldırısından sonra köylerimiz talan edildi. Hayvanlardan ağaçlara kadar her şey ama her şey talan edildi. Güney yakasındaki köyler İŞİD ve Arapların diğer yakadakiler de Kurtlerin elindedir. Bunlar talan etmediyse kim talan etti?

ŞAHİN SOROSO (Habur'dan Kaçanlardan)

Tapka Köyündeydik daha önce İŞİD'in baskısıyla 2 sene evvel Til Tamir'e göç etmiştik. Güney yakada İŞİD vardı ancak rahatsızlık vermiyorlardı. Köylerimize gidip geliyor, alışveriş yapıyorduk.

Şamaşo Davud'un MFS ile mukavelesi vardı.

Habur suyu baskın günü birden artmıştı. Su temiz suyu, yağmur suyu değildi.

MFS bölgede çok azdı. Şimdi köylerimizi kendi gençlerimiz kuruyor. Köylerdeki butun

evlerimizi soydular. Butun soygunu Kurtler ve Araplar gerçekleştirdi. Mesela Alto Koyu boşaltıldı. YPG oraya yerleşiktir ve butun soygunu onlar yaptılar.

Tespitler

Habur suikastının olduğu günün sabahı yani araştırmamızdan çok önce İlyas Naser araştırma komisyonumuz üyesi Sawo İde'yi telefonla aramıştır. İnternet üzerinden Viber'dan gerçekleşen telefon görüşmesinde ses problemleri nedeniyle tam bir konuşma gerçekleşmemiş ancak bazı sözleri net olarak anlaşılmıştır. Anlaşılan sizlerinde Asuri Süryani rehineler konusunda daha evvel arabuluculuğa kalkıştığını ancak bir sonuca varamadıklarını belirtmiş. Rehinelere güvenliği için o an itibariyle askeri faaliyetlerini durdurma kararını aldıklarını beyan etmiştir. Ancak teknik nedenlerle telefon görüşmesi sürmemiş, daha sonra görüşelim denilmiş ve aynı gün suikast olayı gerçekleşmiştir.

Araştırma komisyonumuz 2 Mayıs 2015 günü YPG sınır noktasına geçtiğinde YPG'den yetkili şahıs tarafından üstü örtülü olarak geliş nedenlerimiz araştırılmıştır. Uzun süren bir sohbet arasında geliş nedenlerimiz defalarca konu edilmiş ve sorulmuştur. Derik'e varmış ve buradan çalışmaya başlamıştır. Bizim araştırmaya başlamamızdan bir gün sonra aynı günlerde YPG ve MFS'nin resmi açıklamaları gerçekleşti. Bir komisyon kurduklarını ve suikast olayının araştırıldığını belirttiler. Gidişimizden sonra bir gün sonra 5 kişinin suikast olayıyla ilgili olarak gözaltına alındı. Ayrıca Habur'daki YPG komutanının da görevinden alındığını öğrendik.

22 Nisan 2015 tarihindeki suikastten yaralı olarak kurtulan İlyas Naser'ı hastanede ziyaret ettik. Bilinci tamamen yerinde idi ancak çenesinden aldığı mermi nedeniyle konuşamıyordu. Kendisi bizimle yazı üzerinden iletişim kurdu. Hala tehdit altında olduğunu açıkça belirtiyordu ve bizimle görüştüğünden sonra bizim de gözetimimizle kendisi güvenli bir yere nakledildi.

Değerlendirme

DERİK İLE İLGİLİ DEĞERLENDİRMELER

Derik'te en büyük sorunlarının Asuri Süryani gençlerinin zorunlu olarak askere ve silah altına alınması baskıları oluşturuyor. Asayish (YPG)'in bu yönde tacizleri var. Özellikle gün içinde bölgede gördükleri Asuri Süryani gençlerine askerlik belgeleri soruluyor ve askerlik belgesi olmayanlar gözaltına alınıp tutuklanıyor. Son bir yıldır 20-25 gencin bu şekilde tutuklandığı ya da gözaltına alındığı belirtiliyor. Bu durum gençlerin ailelerin göç etmesinde önemli bir rol oynuyor. Bölgede kalan gençler ise YPG'ye katılacağıma bizdendir düşüncesiyle Sutoro (MFS)'ya katılıyor. Son bir yıldır bu şekilde 40-50 gencin Sutoro (MFS)'ya katıldığı belirtiliyor. Bu durumun YPG ve Sutoro (MFS) arasında gizlice yürütülen bir politika olduğu düşünülüyor.

Her genç zorunlu olarak 6 aylık askerliğe tabi tutuluyor. Sutoro (MFS), gençler YPG'ye askerliğe gitmesin alternatif olarak kurulduklarını ifade ediyor. Sutoro (MFS), gençlere 20-22.000 Suriye Lirası maaş verdiklerini belirtiyorlar. Sutoro (MFS) yetkilileri zorunlu askere alma konusunda bir dayanak karar, seferberlik emri göstermiyorlar. Fiili bir durum olarak ve baskı olarak uygulandığı açıkça görülüyor.

Zorunlu askere alma konusunda Kanton'un herhangi bir seferberlik kararı yoktur.

Gerçek anlamda işleyen bir yargı mekanizması yok. Oradaki insanlarımız kimi kime şikâyet edeceksin düşüncesindedirler. Bu durum da keyfi ve fiili uygulamaları ortaya çıkartıyor.

Papaz Gabriel David olayı PKK tarafından soruşturulmasına rağmen ve Kandil'e bildirilmesine rağmen bölgedeki sorunlarda, yaklaşımlarda herhangi bir değişim yaşanmamış.

Derik'te savaş ortamında kendiliğinden gelişen sivil hareketin önderleri de sudan sebeplerle gözaltına alınıp, üzerlerinde baskı kurulmuştur. Derik Asuri Süryani Sosyal Gençlik Komitesi 500 kişiden oluşurken bir sene zarfında Asayish (YPG) (YPG) ve Sutoro (MFS) kaynaklı baskı ve korkutmalar neticesinde ve göçün de etkisiyle 70-80 kişiye düşürülmüş. Bu kesimin temel önceliği kendi özgür iradeleri ile Derik kentini kendileri korumak istiyor. Bu konuda YPG'nin ve Sutoro (MFS)'nin örgütlenmelerinden çekindiğini, buna mani olmaya çalıştıklarını

belirtiyor. IŞİD'in bölgeye yaklaştığı bir zamanda kendilerinin 75 kişilik bir ekiple 6 ay boyunca görev yaptıklarını belirtiyor. Ancak Sutoro (MFS)'nin ortaya çıkışıyla beraber kendi örgütlenmelerinin tasfiye edilmeye başlandığını belirtiyor. Kesin ve net olarak özgür iradeleri ile kendi bölgelerini korumak istiyorlar. Hatta Kamışlı'daki Sootoro ile de ilişkilerinin olduğunu ve onlarla ortak hareket etmek istediklerini de belirtiyorlar.

Derik'te Papaz Gabriel David olayı Patriğin isteğiyle bölgedeki halkımızın durumunu tespit etmek için görevlendiriliyor. Kamışlı'da yaptığı ziyaretten sonra Derik'e gitmek istediğini Sootoro'ya bildirir. Sootoro da Kamışlı'daki YPG yetkililerine Papazı Derik'e götüreceklerini ve Papazın ziyaret amacını bildirip izin alıyor. Yolda YPG kontrol noktalarından sorunsuzca geçiyorlar. Derik'te halkımız büyük bir kalabalık ile ve coşku ile Papazı meydanda karşıyor. Papaz geldikten hemen sonra Asayish (YPG) (YPG) yaklaşık 30 kişilik silahlı ekibiyle halkın etrafını kuşatıp silah doğrultuyor. Sootoro'ya "Burada bizden başka kimse silah taşıyamaz" diyerek silahlarını teslim etmelerini bildiriyor. Sotooro yetkilileri ziyareti YPG'ye bildirdiklerini açıklıyor. Ancak Asayish (YPG) (YPG) komutanı silahlarını ısrarla teslim etmelerini yoksa eline bir el bombası göstererek eğer silahlarınızı bırakmasanız şimdi hepimizi parçalarım diyor. Bütün bu tartışma sivil halkın önünde gerçekleşiyor. Sootoro bir çatışma olmasından ve sivil halkın orada olmasından dolayı silahlarını Asayish (YPG) (YPG)'e teslim ediyor. Diğer Sutoro (MFS) da olay yerinde Asayish (YPG) (YPG) komutanı ile konuşuyor ama Sutoro (MFS)'nin manga komutanına herkesin önünde fırça atılıyor ve emirlerine uyulması isteniyor. Neticede büyük ve riskli bir gerginlik ortamında Sootoro elemanları silahlarını teslim ediyorlar. Buna rağmen bütün Sootoro elemanları YPG tarafından gözaltına alınıyor. Silahlarına el konuluyor. Papaz da eğer onları gözaltına alınıyorsanız beni de alın diyor. Papaz da karakola alınıyor ve sonrasında serbest bırakılıyor.

Derik'teki gerginliği göstermesi bakımından Papaz olayı önemli bir olaydır. Tüm kesimlerden olayın oluş şekli tam olarak tespit edilmesine rağmen Derik'teki Sutoro (MFS) temsilcileri ve sempatanları olayı apayrı bir şekilde tarafımıza anlatmıştır. Papazın tahrik için bölgeye silahlı Sootoro elemanları ile özellikle geldiği ve meseleyi Sutoro (MFS)'nin

çözdüğü söylenmekteyse de objektif değerlendirmede bunun gerçeği yansıtmadığı anlaşılmıştır. Bu olay ile ilgili soruşturma açan PKK'ye YPG tarafından sunulan olay raporunda; birkaç yerel komutanın cahilce hareketi olarak değerlendirilmiştir. Konu birkaç cahil görevlinin hatasının çok ötesinde Asayiş (YPG) (YPG) tarafından provokatif ve bilinçli bir eylem olarak yürütüldüğü ve bölgedeki Asuri Süryani göçünün bu tip eylemlerle artmasının amaçlandığı, kalanların pasifize edilmesinin istendiği kanaati tarafımızda oluşmuştur.

KAMIŞLI İLE İLGİLİ DEĞERLENDİRMELER

Kamışlı'da iç savaştan sonra halk kendi inisiyatifiyle bir güvenlik birimi kurmuştur. Sootoro adlı gençlerin öncülüğündeki bu oluşum başta MFS ile kolektif çalışırken MFS ayrılmış ve Sutoro (MFS) adıyla ayrı bir birim kurmuştur. Yani Dawronoye (MFS) hareketi bu noktada bu sivil inisiyatifin zayıflamasına sebep olmuştur. Kamışlı'daki Sootoro halen bölgedeki Kürtlerin tahrikleri altında olduğunu belirtmektedir. Sık sık provokatif girişimlerin olduğu şikâyetlerini pek çok kesimden duyup tespit ettik.

HABUR OLAYLARI İLE İLGİLİ DEĞERLENDİRMELER

YPG, iç savaşın başlarında ADO, ADP, bazı sivil ve dini kurumlara ortak mücadele için teklifte bulunmuştur. Ancak adı geçen parti ya da kurumlar buna yanaşmamıştır. Sadece daha önceden irtibat halinde oldukları Dawronoye (MFS) ile çalışmak mecburiyetinde kalmıştır. Esasında Dawronoye (MFS) 'lerin de çalışabilecekleri tek seçenek YPG olmuştur. Dawronoye (MFS)'ler halkımızı temsil ettiğini iddia etmektedirler ve buna vurgu yapmaktadırlar. Ancak yukarıda açıkladığımız gibi bu ittifak durumu süreç içerisinde gerek YPG gerek Dawronoye (MFS) (MFS)'ler açısından karşılıklı ihtiyaç temelinde gelişmiştir. Bu anlamda temsiliyet konusu tartışmalıdır.

Anlatımlara göre bu ittifak zamanında Dawronoye (MFS) hareketi yalnızlaşmış bir harekettir. Bölgedeki çeşitli kesimlerle yaptığımız görüşmelerden anlaşıldığı üzere bölgedeki çoğu insanımız Dawronoye (MFS) hareketinin kendilerini temsil etmediğini

düşünmektedir. Halkımızın hayati güvenlik sorunlarında dahi Dawronoye (MFS)'ye güven duyulmamaktadır.

Bölgedeki Kanton uygulamasında da yer alan temsilciler Dawronoye (MFS) hareketinden geldikleri için halkımızın kantona yaklaşımında da önyargılar oluşmaktadır. Zira Kanton'daki hiçbir kurumda temsiliyetlerinin olmadığını düşünmektedirler. Bu anlamda halkımız kendini büyük bir boşlukta ve sahipsiz olarak görmektedir. Oysa halkımızda vatan ve toprağa bağlılık duygusu ve tarih bilinci güçlüdür.

Habur'un stratejik önemi büyüktür. Habur suyu bereketli topraklara sahiptir. Lokasyon olarak da Irak Suriye geçiş hattına yakındır. Aynı zamanda Türkiye sınırına da çok yakındır. Bölge, çok sayıda mağara ve sığınma imkânına sahip Abdülaziz Dağları'na da yakındır. Bu dağlar, örgütler için tam bir ideal sığınma yeridir. Hatta iddiaya göre IŞİD'in bu dağlık alanı Tora Bora dağlarına benzediği ve burayı ikinci Kandil yaptırmayacakları da söylenmektedir. Habur suyu da bölgeyi stratejik anlamda ikiye bölen bir nehirdir. Demografik anlamda da Habur suyunun her iki yakasında Asuri Süryani köyleri mevcuttur. Bu köylerin tarafsız olmayı seçtiği, yeterli savunma güçlerinin olmadığı da bilinmektedir. Ayrıca bölge Kürtler ile Araplar arasında iç savaş başladığından beri gerilim bölgesinin tam ortasıdır. Ayrıca bölgede zengin petrol kaynakları ve kuyuları da vardır. Bunların büyük bir kısmı IŞİD tarafından halen çalıştırılmaktadır.

Suriye Devletinin de bölgeden çekildikten sonra aktif mücadele sahasını Kürtlere bıraktıkları da aşikârdır. Araştırmamızda konuştuğumuz çok sayıda kişi Kürtler ile Rejim arasında gizli bir anlaşmanın olduğunu belirtmişlerdir. Fiilen de görülen durum budur. Örneğin Kamışlı'nın merkezinde Rejim varlığını kısıtlı da olsa sürdürürken kentin hemen birkaç yüz metre dışında güvenliği YPG sağlamaktadır. Ancak aleni bir açıklama ya da bir anlaşma ortada yoktur. Habur bölgesine daha evvel ÖSO, El Nusra gibi gruplar da yerleşmiş. Bölgede Arap aşiretleri ve gittikçe güçlenen Kürtler arasında yaklaşık 2 senedir gerilim tırmanıyormuş. Arada Asuri Süryaniler tarafsız kalmak ve diğer iki halk arasında arabulucu olma çabaları göstermişler. Tek silahlı unsurları kendi güvenliklerini sağlamak amacıyla

kurdukları muhafız güçleri olmuş. MFS kurulduktan sonra bu bölgede de YPG ile birlikte çalışmalar yürütmüş. Köylerden gençleri bünyesine katmak için çok çabalamış ancak köylülerden bir ilgi görmemişler. Köylüler taraf olmamak konusunda ellerinden geldiğince özen göstermişler. Hatta bazı köylerde YPG'nin karargâh kurmasından halkımız rahatsızlık duymuş.

IŞİD bölge civarına yerleştikten sonra 6 kişi kaçırılıyor, biri öldürülüyor diğerleri fidye ile serbest bırakılıyor. IŞİD ile müzakereler sürdürülüyor bizzat İlyas Naser bu müzakerelerde yer alıyor. İlyas Naser ve Şamaşo Davut Cindo da MFS ile ittifaka giriyorlar. Habur Savunma Meclisi adı altında çalışmaya başlıyorlar. Sene başlarında Dinhe Matta isimli bir Asuri Süryani ve 3 IŞİD elemanı Til Hirmiz köyüne gelirler. YPG onları yakalıyor ve 3 IŞİD elemanını öldürüyor. Habur saldırısından birkaç gün önce 15 IŞİD militanı Til Hirmiz Köyü'ne gelerek kilisenin haçının sökülmesini, köydeki tüm haç sembollerinin kaldırılmasını ve mezar taşlarının yıkılmasını istiyor ayrıca çan çalınmasını yasakladıklarını belirtiyor. Bu kurallara uyulmadığı takdirde ölüm ile tehdit ediyor. 4 Gün sonra Nattorehler, MFS ve YPG'den birkaç kişi geliyor. MFS ve Nattoreh haçı yerine takıyor. YPG'den gelen komutan ise hiç korkmayın, çanınızı bile çalın, biz sizi ve köyünüzü koruruz diyor. Kilise çanları çalınmaya başlıyor. 5-6 MFS ve Nattoreh savaşçısı köyü korumaya başlıyor. Köyün kendi muhafızları da köyde nöbet tutuyor. IŞİD, sonrasında havan topları ile atışlar yapıyor. Ancak köyün güvenliğinde bir arttırmaya gidilmiyor. 23 Şubat sabahı IŞİD 200 civarında militanı ile köye ani bir baskın düzenliyor. Köyde 5-6 kişilik MFS ve Nattoreh'lerin yanı sıra sayıca birkaç kişi olduğu anlaşılan YPG'li mevcutmuş. Saldırı ile birlikte YPG'liler önce geri çekiliyor. MFS ve Nattoreh'ler ile köyün kendi muhafızları direnmeye çalışıyor. Şehit düşenler oluyor. Onlar da kaçıyorlar. Köydeki sivil halk kaçamayarak IŞİD tarafından rehin alınıyor. Buradan çıkartabileceğimiz sonuç, YPG'nin IŞİD'in haçları indirin, çanları çalmayın demesinden sonra ben sizi korurum, çanınızı çalın demelerine rağmen, esasında ciddi bir tedbir almadığı ve hatta köyü kendi kaderine terk ettikleri sonucu çıkmaktadır. Muhtemelen özellikle çanın çalınması, IŞİD'e karşı bir rest tavrı olarak anlaşılmıştır. Böylesi bir rest çekilmesine rağmen durumun riskleri düşünülmeden üstelik de halkın güvenliği tam

sağlanmadan hareket edilmesi MFS ve Nattoreh'lerin de bu konuda öngörüsüz ve tedbirsiz davranmaları açıktır. Fevri davranışların da bu olayın oluşmasında rolü büyüktür. Bir savaşçı grup kendini maceraya atabilir ancak bu konuda kendi halkını da maceraya sürüklemeye hakkı yoktur. Bölgedeki halkımızın senelerce taraf olmamaya özen gösterdikleri düşünüldüğünde, halkımız gönülsüzce bu maceraya adeta zorla sürüklenmiştir. Halkımızın güvenliğini sağlayacağını taahhüt eden YPG, beklenen ve öngörülen bu saldırı zamanında askeri anlamda hemen hemen ortada hiç görülmemiştir. Halkımızı rahatsız eden bir başka mesele de saldırılar sonrasında boşalan köylerimizin ki bu köyler YPG, MFS ve Habur Savunma Meclisi kontrolü altındaki köylerdir, bunların talan edilmesi meselesidir. Bu durum da halkımızın bölgedeki güçlere önyargısını arttırmış, köylere gelecekte geri dönüşün engellenmeye çalışıldığı düşüncesini oluşturmuştur. Kapı ve pencerelerin, elektrik kablolarının ve hatta ağaçların dahi talan edildiği, yıkıldığını gören halkımız umutsuzluğa ve çaresizliğe mahkûm edilmiştir.

Yaptığımız tüm araştırmalardan vardığımız sonuç, Habur saldırılarında provokasyonların varlığının kuvvetle muhtemel olduğudur. IŞİD'in aniden Til Hirmiz köyüne gelerek haçın indirilmesini istemesi, çanın çalınmasını yasaklaması ve köydeki tüm dini sembollerin kaldırılmasını istemesi başlı başına bir provokasyon amacı taşımaktadır. Til Hirmiz saldırısından kısa bir süre önce 3 tane IŞİD elemanı öldürülmüştü. MFS, bu üç IŞİD'liyi kendilerinin öldürdüğünü iddia ediyordu. IŞİD Habur saldırısından sonraki bir IŞİD hesabından "Önce onlar bizim üç savaşçımızı öldürdüler" diyerek bu intikam duygularını açığa çıkartmıştı. Bu üç IŞİD'linin öldürülmesinden kısa bir süre sonra MFS ilk şehidini verdi: Athro Bahde.

IŞİD yoğun havan saldırıları düzenliyordu. Şehit Athro aynı zamanda YPG tarafından da şehit ilan edildi, nitekim MFS'den önce YPG savaşçısıydı. IŞİD, Asuri Süryaniler adına kendisiyle müzakere eden İlyas Naser'a henüz bir cizye miktarını bildirmemişti. Cizye miktarının belirlenmesi süreci içerisinde yukarıda bahsettiğimiz olaylar gelişince IŞİD artık kasıtlı olarak bölgeyi kendi egemenliğine soktuğunu haçların indirilmesini isteyerek ilan

etmiş oldu. Asuri Süryani halkı bu kurala uymasaydı da savaş geçerli olacaktı. IŞİD, bu amaçla YPG'yi de karşısında göreceğini bilecek şekilde savaşı göze alarak bu hamleyi yaptı diye düşünüyoruz.

İkinci provokasyon ihtimali ise Til Hirmiz'de haç indirildikten sonra gelişen reaksiyonlardır. Haç indirildikten birkaç gün sonra MFS ve Nattoreh'ler hemen ardından da YPG köye geliyor. MFS ve Nattoreh haçı yerine koyuyor. YPG yetkilisi köydekilere "Hiç merak etmeyin biz sizi koruruz. Siz hatta kilisenin çanını da çalmaya devam edin. Güvenliğinizi sağlarız" diyor. Köyde MFS, Nattoreh'lerden 6-7 kişi ve YPG'den de birkaç kişi nöbet tutmaya başlıyor. 3-4 gün sonra 23 Şubat sabah 02:30 sıralarında IŞİD, 200 kişilik bir kuvvetle köye saldırıyor. YPG saldırıdan bir saat kadar sonra geri çekiliyor, köyde bulunan MFS ve Nattorehler kayıp verdikten sonra onlar da geri çekiliyor. Köyün sivil halkı IŞİD'in eline geçiyor. Bu olgular düşünüldüğünde, IŞİD'in haç indirme hamlesi karşısında sessiz kalan köy halkını MFS, Nattoreh ve YPG'nin haçı yerine takarak ve çan çaldırarak olayların oluşmasına sebep verdikleri ihtimali güç kazanıyor. Köy halkı belki de sessizce geçiştirmiş olsaydı ya da bunların müdahalesi olmasaydı belki de bu olaylar meydana gelmeyebilirdi. Ayrıca madem müdahale edildi, köyde yeterli bir güvenlik tedbirinin de YPG tarafından söz verildiği gibi alınması gerekirdi. Anlatımlarından anladığımız üzere köyde ciddi bir mevzilenme, savunma hazırlığı ve yeterli sayıda savaşçıların olmadığı açıktır. Dolayısıyla belki müzakerelerle çözülebilecek ve az zararla giderilecek çözüm yollarına da engel olunmuştur. Halkımız için tarihi ölçekte büyük bir zarara ve kayba sürüklenmiştir bu olay. Bu anlamda YPG'nin de bu tavrında provokasyon ihtimali gündeme gelmektedir. Til Hirmiz haçın yerine takılması olayında, MFS ve Nattoreh'lerin de öngörüsüz, sorumsuzca, olası tehlikeleri düşünmeden hareket etmeleri ve YPG'nin tedbirsizliğine karşı da pasif kalmaları tarafımızca da tespit edilmiştir. Özellikle de MFS'nin daha ilk 3 IŞİD'linin öldürülmesi olayını propaganda amaçlarıyla kullanıp, savaşın başlamasında bir etken oldukları da unutulmamalıdır. Yeterli güvenlik ve imkânları sağlanmadan, sivil halk hesaba katılmadan yapılacak her savaş girişimi büyük kayıplara neden olacaktır. Halkımızın hayatı üzerinden iktidar yarışı yapmak büyük bir sorumsuzluktur. Doğan bu çatışmadan sonra köylerimiz de

boşalmıştır. Boşalan köylerimiz yukarıda detaylıca anlattığımız gibi YPG bölgesindeki köyler tamamen Kürtler tarafından talan edilmiştir. Keza karşı yakadaki köyler de Araplar tarafından aynı şekilde talan edilip yıkıma uğratılmıştır. Bu konu da YPG'ye ve Kürtlere karşı şüphe ve önyargıları arttırmaktadır. Köylerdeki halkımız bu talanın aynı zamanda geri dönüşü engellemeye yönelik bilinçli bir politika olduğunu da düşünmektedir.

Habur saldırısı halen devam etmektedir, zira 228 insanımız IŞİD'in elinde rehine olarak tutulmaktadır. İnsanlarımızın hayati riski devam etmektedir. Bu noktadan sonra yapılacak hatalar, ihmaller, kışkırtmalar doğrudan halkımızın hayatını riske atacaktır ve daha da büyük felakete sebep olabilecektir. Bu anlamda mevcut sorunları görmezden gelmek ve geçiştirmek halkımıza yapılacak en büyük haksızlıktır. Nitekim Habur saldırısının acısı sürerken üstüne bir de Habur suikastı olayı eklenmiştir.

SUIKAST OLAYI İLE İLGİLİ DEĞERLENDİRMELER

Habur'daki suikast olayında da olayın oluş şekli tam anlamıyla bir infazı çağrıştırmaktadır. Nattoreh'lerin lideri konumunda bulunan Şamaşo Davut Gindo'nun, Dış İlişkiler Sorumlusu İlyas Naser'ın son dönemlerde, Habur saldırısından sonra, bazı düşüncelere vardıkları bilinmektedir. Bu iki lider de halkına bağlı, fedakâr kişiler olarak tanınmaktadır. Rehinelere akıbetinin belirsizliği, köylerdeki talan olayları, olayların başlamasının sebebinin YPG olduğunu düşünmeleri, Kürtlere olan güvenlerini yitirmeleri sonucunda YPG ile tartıştıkları ve ihtilafa düştükleri tarafımızca tespit edilmiştir. Bu durum belki de YPG tarafından ihanet olarak değerlendirilmiştir. Bu olaydan yaralı olarak kurtulan İlyas Naser'ın anlatımlarında geçen bilgilere göre kendilerini YPG'li görevlilerin vurduğu, infaz etmeye geldikleri ve bunu vurmadan hemen önce "siz ihanetçisiniz" diyerek açıkça belirttikleri tespit edilmiştir. İlyas Naser sağ kurtulmasaydı olay IŞİD'e yüklenecekti ve belki de kışkırtıcı bir unsur haline gelecekti. Olayda özellikle her ikisinin hedef seçilmesi, son dönemdeki YPG ile düştükleri ihtilaflar ve İlyas Naser'ın aktarımları birlikte düşünüldüğünde bu suikast olayının YPG içindeki bir hizip ya da çıkar grubu tarafından bireysel bir karar ile işlendiğini düşünmek mantıklı değildir.

DİĞER DEĞERLENDİRMELER

YPG-Dawronoye (MFS) ittifakı ilerledikçe diğer Asuri Süryani parti ve kurumlarının da YPG'den uzaklaşmaya başladığı da anlaşılmaktadır. Yani bir anlamda bu ittifak Asuri Süryani halkının YPG'ye bakışını olumsuz etkilemiştir. Halkımızın büyük bir kesiminde MFS'ye kuşku ile yaklaşmaktadır.

Notlar

Rapor Yazımı Esnasındaki Güncel Gelişmeler 1) Habur Suikastı Konusunda

29 Nisan 2015 tarihli YPG resmi açıklamasına göre suikast halkların arasındaki kardeşliği hedef alıyor. Bu resmi bildiri de katillerin adalet önüne bir an önce çıkartılacağı ve bu olay ile ilgili özel bir araştırma komisyonunun kurulduğu açıklanıyor.

(<http://www.ypgroiava.com/en/index.php/statements/624-statement-of-the-general-command-of-the-people-s-defense-units-ypg?tmpl=component&print=1&layout=default&page=>)

12 Mayıs 2015 günü İsveç'ten yayın yapan Assyria Tv'de suikast olayı ele alınmıştır.

(<http://www.assvriatv.org/2015/05/kurdish-ypg-militia-behind-the-assassination-of-the-assyrian-military-leader-david-iendo/>)

Programına konuk olan Amerika Mezopotamya Örgütü'nden (AMO) Dr. Sargon Issa önemli iddialarda bulundu. Dr. Sargon'un konu ile ilgili şu açıklamaları şöyledir:

"Suriye iç savaşının başlamasından sonra Khabur'daki Asurlar köylerini korumak amacıyla Natooreh (Asur Savunma Gücü) kurdular. Bölgede etkin olarak Kürt Silahlı Gücü olan YPG yer alıyordu. Suriye ordusu Al-Hasaka bölgesindeki gücünün neredeyse tamamını çekmişti. Bölgedeki Natooreh, YPG ve onunla birlikte çalışan MFS bölgenin güvenliğini sağlamaya çalışıyorlardı. Son yıllarda YPG güçleri tarafından Khabur Savunma Güçlerine karşı bir baskı vardı. Natooreh'i kendi kontrollerinde tutmak istiyorlardı. Bu yüzden Asur güçlerinin ulusal olarak uyanmalarını istemiyorlardı.

Saldırıdan birkaç gün önce (18 Nisan) Dawed Antar Gindo ve Elias Nasser ile bir telefon

görüşmesi gerçekleştirdik. Takip eden Salı gününü Çarşambaya bağlayan gece (22-23 Nisan) Sayın Dawed ve Elias, gece 23:30'e kadar Tel-Tamer'deki Natooreh askeri kontrol noktasında idiler. Hemen sonra, diğer nöbetçi arkadaşlarını orada bırakıp evlerine uyumaya gittiler. Gece yarısı (00:00) evlerine ulaştılar. 00:10'da Tel-Tamer kontrol noktasındaki arkadaşları ile tekrar bir telefon görüşmesi gerçekleştirdiler. O dakikaya kadar ters giden bir şey yoktu. Birkaç dakika sonra kapı çaldı. 2'si üst rütbeli 5 YPG li asker beliriverdi. Üst rütbeli ve kod adları Serdar ve Levent olan iki kişi daha önce birkaç defa Natooreh güçlerini rahatsız etmişlerdi. Diğer 3'ünün kod adı ise Kemal, Hamza ve Dlovan idi. Serdar ve Levent Suriyeli Kürtler 'den değildiler. 5 kişi eve girdi. Sohbet etmeye başladılar, beraber çay içtiler. YPG'liler, yapılacak üst düzey bir toplantıdan bahsettiler. Dawed ve Elias'ın da bu toplantıya katılması gerektiğini ve kendileri ile birlikte gelmesini söylediler. Dawed onlara: "önce arkadaşlarımızla konuşmalı, onları bilgilendirmeliyiz" dedi. Ama Levent haber vermeye gerek olmadığını, zaten onların da bu toplantıya davet edilmiş olduğunu söyledi. Daha sonra yola koyuldular. Bir süre araçla gittikten sonra, onlara: "gideceğimiz toplantının yeri gizli olduğu için gözlerinizi bağlamalıyız" dediler ve gözlerini bağladılar. Hemen sonra kafalarına silah doğrultup onları arabadan dışarı çıkardılar.

Yaklaşık 500 m anayoldan uzaklaşıp her ikisinin ellerini bağladılar. Levent, Dawed Antar Gindo'yu ağır bir şekilde dövmeye başladı ve yorulunca Dawed'in vücuduna 5 kurşun sıkıyor. Dawed o anda orada şehit düşüyor. Sıra Elias'a geliyor. Biri çenesine olmak üzere önce 4 kurşun sıkıyorlar. Elias yere düşüyor. Peşinden göğsüne 3 kurşun daha sıkıyorlar. Gecenin karanlığında yerde yatan Elias'ın da öldüğünü düşünerek olay yerinden uzaklaşıyorlar. Elias Nasser can çekişiyordu ama onların son konuşmalarını duymuştu. Bir süre sonra kendinden geçerek bayıldı. İlerleyen bir zamanda kendisine geldiğinde durumun bilincine varmıştı. Ağır yaralı hali ile göğüs üstünde 500 m sürünerek yola ulaşmayı başardı. Şans eseri yoldan geçen bir Asayiş gücü aracı yaralıyı görüp Qamishlo'daki hastaneye ulaştırıyor.

Dawed Antar Gindo'yu şehit eden ve Shamasha Elias Nasser'ı ağır yaralayan grup, bu kişilerin evinden 750.000 Suriye lirasının yanında birçok silaha da el koyuyor, çalıyor. Bütün

bu bilgiler, yaralı olarak kurtarmayı başaran Elias Nasser'ın kaleme aldığı notlardan aktarılıyor. Yani bizzat olayı sonuna kadar yaşayan bu liderden. Sayın Elias çenesinden aldığı yara yüzünden konuşamıyordu ama tüm olayı yazarak aktardı. Assyria TV bu bilgileri daha erken almasına rağmen Elias Nasser ve ailesinin güvenliği sağlanmadan bu haberi yayınlamayı uygun görmedi. Ailesinin anlattığına göre Hastane'de bulunduğu süre zarfında YPG güçleri tarafından susturulmak istendi ama başarılı olunamadı. Şimdiye kadar YPG güçleri konu ile ilgili bir açıklama yapmadı. Bakalım bu haberlerden sonra nasıl bir tavır takınacaklar!

Asur güçleri Natooreh 'den başka Dawronoye grubuna ait olan MFS adında Asur/Süryani silahlı kuvvetleri de YPG ile işbirliği içinde bulunmaktadır. Olay ilk olduğunda MFS ve YPG yaptıkları açıklamalarda suikastın İŞİD tarafından yapıldığını iddia etmişti. Ancak herkesin bildiği gibi İŞİD öldürmek istediği insanları ibret ve korku yaymak için açıkça kafa keserek yapmaktadır. Ortaya çıkan bilgilerden sonra MFS'in tavrının ne olacağı merak konusu.

Asur halkı Kürt halkı ile barış içinde yaşamak istemektedir. Ama 1918 yılında Simko Ağa'nın Doğu Asur Kilisesi Patriği Mar Shemun Benjamin'i davet ettiği evinde öldürmesi; Barzani'nin Francis Shabo, Franso Hariri gibi Asur liderlerini öldürtmesi; şimdi de YPG güçleri tarafından tekrar Asur liderlerinin hedef alınması çok düşündürücüdür. Bu halka karşı devamlı bir saldırı mevcuttur. Halkların kardeşliği sloganı ile yola çıkan bir partinin böyle bir suikastı gerçekleştirmesi halkımızı çok üzmüştür ve hayal kırıklığına uğratmıştır.

Amerika Mezopotamya Organizasyonu (AMO) konu ile ilgili bu günlerde Washington'da birçok görüşme gerçekleştirecek."

15 Mayıs 2015'de MFS'ye yakın yazar Yakup Nuhomo'nun Özgür Gündem Gazetesi'nde konu hakkında makalesi yayınlanır. Makale tam olarak şöyledir:

"1917 yılının sonlarına doğru, Hakkâri dağlarında soykırımdan arta kalan Doğu Süryaniler, Urmiye'deki kardeşleri ile bir olup Patrikleri Mar Shemun'un etrafında kenetlenmişlerdi. Soykırımda yaşananlar ve dönemin içinde bulunduğu karmaşa, Nasturi diye bilinen Doğu

Süryanilerin kendilerini örgütlenme ve silahlanma ihtiyacını doğurmuştu. Öyle de yaptılar ve kısa dönemde örgütlenip yaşadıkları bölgede büyük bir silahlı güç haline gelmişlerdi.

1915 Soykırımı (Sayfo) ve I. Dünya Savaşı koşulları sonrasında bölgede güç haline gelen elbette sadece Mar Shemun önderliğindeki Doğu Süryaniler değildi. Bazı Kürt Aşiretleri de bölgede ciddi bir güç sahibi olmuşlardı. Bu aşiretlerden biri de, liderliğini Simko Ağa'nın yaptığı Şikak Aşireti'ydi.

Daha da önemlisi bölgede ayrı ayrı birer güç haline gelen; Simko Ağa ile Patrik Mar Shemun'un birbiriyle ilişkileri de çok iyi ve ileriye dönük ortak hesapları da vardı. Ama ne olduyorsa bu ortak hesapların sonuçlanmasına imkan oluşmadı.

Simko Ağa, Mar Shemun'a bir mektup yazarak kendisiyle görüşmek istediğini ve bunun için de kendi evine davet ettiğini belirtir. Mar Shemun fazla düşünmeden daveti kabul eder ve aralarında kardeşi ve en güvendiği insanların da bulunduğu maiyetiyle birlikte 3 Mart 1918 günü Salamas'a Simko Ağa'ya misafir olur. Yemekler yendikten ve sohbetler yapıldıktan sonra Mar Shemun Koçanis'teki makamına dönmek için arabaya binmeye çalıştığı anda katledilir. Elbette 3 Mart'ta Simko Ağa'nın evinde ve kapısının önünde katledilen sadece Doğu Havari (Nasturi) Kilisesi Patriği Mar Shemun ve maiyetindeki 100'e yakın insan değildi. Aynı anda Kürt ve Süryaniler arasında o dönemde ortaya çıkabilecek ittifak ihtimali de öldürülmüştü. Hatta daha da ileri gidip, bu coğrafyada binlerce yıldır birlikte yaşayan Kürt ve Süryanilerin ortak bir gelecek umudu da öldürülmüştü.

Bu olay sonrasında kazanan maalesef ne Kürtler ne de Süryaniler oldu. Sadece bölgeyi egemenlik altında tutmak için halkları birbirine kırdıran soykırım, katliam ve her türlü baskıyı yapan egemenler oldu.

Aradan yaklaşık yüz yıl geçti. Bugün Ortadoğu hemen hemen I. Dünya Savaşı sonrasındaki koşullara benzer koşullar içerisinde bulunuyor. Egemenler bugün de egemenliklerini sürdürmek için her türlü oyunu ve kötülüğü yapmaya devam ediyor. Buna karşı halklar da mücadele veriyor; barış, özgürlük ve eşitlik temelinde ortak bir gelecek kurmak için de çaba sarf ediyorlar.

Bu anlamda bugün Suriye'nin Gozarto (Rojawa) bölgesinde, büyük bedeller ödeme pahasına ciddi bir mücadele veriliyor. Kürtler, Süryaniler ve Araplar ortak düşmana karşı savaş

veriyor ve ortak bir ülke kurmak için Kobane’de, Khabur’da bedel ödeyip destanlar yazıyorlar. Ama ne yazık ki oyun ve ihanetler burada da halkların peşini bırakmıyor. 21 Nisan 2015 tarihinde Khabur’da direniş destanı yazan Khabur Savunma Güçleri Komutanı Shamasha Davud Cındo ve Dış İlişkiler sorumlusu Elyas Nasır, değişik ithamlarla evlerinden alındıktan sonra ölüme gönderiliyorlar. Yapılan işkence ve kurşunlama sonrasında Shamasha Davud hayatını kaybederken Elyas Nasır ise ağır yaralı olarak kurtuluyor.

Saldırganlar aslında Elyas Nasır’ın da öldüğünü düşünerek yanından ayrılıyorlar. Dolayısıyla yaşanan durumun ne olduğu ilk etapta bilinmiyor ve saldırının IŞİD çeteleri tarafından yapıldığı düşünülüyor. Ancak Elyas Nasır’ın durumu iyileştikçe işin de gerçeği ortaya çıkıyor.

Meğerse Shamash Davud ve Elyas Nasır’ı evinden alan ve ithamlarda bulunanlar YPG savaşçılarıymış. Dolayısıyla işkencede bulunan ve bu iki Süryani’yi öldürmeye çalışanlar YPG savaşçıları. Tabi olay şu anda en üst düzeyde soruşturma aşamasında ve bunu yapanlar tutuklu. Dolayısıyla işin rengi er veya geç ortaya çıkacak. Ancak ben birkaç şey söylemek istiyorum:

Bana göre bugün yaşananlar 1918’de yaşananlardan çok daha vahim. Çünkü yukarda da anlatmaya çalıştım, 1918’te yaşananlar, Kürt ve Süryaniler arasında ortaya çıkabilecek bir ittifakı ve daha da önemlisi bu iki halkın belki de devlet olma şansını ortadan kaldırdı. Halklar arasında önyargı ve düşmanlıkların devamına neden oldu. Ancak bugün yaşananlar, Kürt ve Süryanilerin birlikte oluşturdukları ortak yapıyı ortadan kaldırabilecek sonuçlar doğurabilir.

Bu yüzden bu olayın üzerine gidilmeli ve en derin ayrıntısına kadar araştırılarak sorumluların hesap vermeleri sağlanmalıdır. Çünkü hem egemenler, hem de halkların birlikteliğinden korkanlar, bugüne kadar ince eleyip sık dokudukları önyargı ve düşmanlığın devam etmesi için tetikte bekliyorlar.”

25 Mayıs 2015 günü YPG resmi bir bildiri yayınlamıştır. İngilizce bildiride 4 şüphelinin suikast olayıyla ilgili olarak tutuklandığı ve soruşturmanın sürdüğü açıklanmıştır. Medyada

çıkan iddialarla ilgili olarak da bu şüpheli şahısların YPG'yi temsil etmediği de belirtilmiştir. (<http://www.ypgroiava.com/en/index.php/statements/669-general-command-a-statement-to-the-public-opinion?tmpl=component&print=1&layout=default&page=>)

Bildiri metni tam olarak şöyledir:

“22 Nisan 2015'te, Zîrevanen Xabûr komutanı Dawud Cindo'ya yönelik bir silahlı gerçekleşmiş, saldırı sonucunda komutan Dawud Cindo şehîd düşmüş ve bir kişi de yaralanmıştı. Olay üzerine 29 Nisan Çarşamba günü Genel Komutanlık olarak resmi bir açıklama yaparak olayla ilgili soruşturma başlatıldığını duyurmuştuk. Soruşturma çerçevesinde gözaltına alınan 4 şüphelinin soruşturmaları devam etmektedir. Resmi açıklama ve süren soruşturmaya rağmen bazı basın organları, olayı YPG'nin gerçekleştirdiğini iddia etmektedir. Bu iddia tamamen gerçeklerden uzak olup bölge halkları arasında fitne sokmaya çalışan birkaç kişinin işidir. Oysa şüphelenilen kişilerin YPG'yle bir ilişkileri yoktur.

YPG olarak bu olaya yaklaşımımız, gerçekleştiği ilk andan bugüne kadar güneş kadar açık ve somuttur. Kürt ve arap halklarımız gibi, Asuri kardeşlerimizi de savunmak, en temel görevlerimizden biridir. YPG, tüm gücüyle DAIŞ çetelerinin vahşetine karşı, Heseke-Til Temir arasında yer alan tüm Asuri köylerinde, Xabûr Güçleri, Süryani Askeri Meclisi, Senadid Güçleri ve Öz savunma güçleriyle omuz omuza zorlu bir direniş sergilemiştir. YPG Birliklerimiz, bu topraklarda DAIŞ çetelerinden kurtarılan köyleri savunmak ve halkın topraklarına geri dönüşlerini sağlamak için 100'ün üzerinde şehit vermiştir.

Burada çok açıktır ki, söz konusu olayda bir tarafı itham eden kesimlerin yada kişilerin amacı Asuri, Süryani halkını uzaklaştırmak ve savunmasız kılarak DAIŞ vahşetine karşı kendilerini yalnız bırakmaktır. Kamuoyuna birkez daha ilan ediyoruz: Amacımız, bölgedeki tüm halkların haklarını korumak, güven ve huzurunu tesis eden yaşamı savunmaktır. Fitne çıkarma derdinde olan kişilere karşı bizim gerçeğimiz, halkların birliğidir.”

2 Haziran 2015'de Assyria Tv'de de programlar yapan, yazar Augin Kurt Haninke suikast

olayı konusunda bloğunda bir makale yayınladı. “YPG’nin Kabul Edilemez Beyin Yıkaması” başlıklı makalede YPG’yi eleştirir. (<http://auginhaninke.blogg.se/?tmp=990131>)

8 Haziran 2015’de Habur Savunma Güçleri adı ile bir açıklama yayınlanır.

(<http://www.almasdarnews.com/article/official-statement-from-the-khabour-assyrian-council-of-guardians/>)

Açıklama metni Amerika Mezopotamya Örgütü’nün (AMO) eklediği notla beraber yayınlanmıştır. Açıklamanın tamamı şöyledir:

” Biz, Habur Savunma Güçleri olarak, IŞİD’e karşı mücadelede silah bırakma kararı aldık. Bu kararı almamızda birçok neden var ancak en önemli olanları aşağıdadır:

1. Bazı örgütlerin (Habur Savunma Güçleri’nin denetlenmesinde ısrar eden) Habur Savunma Güçleri komutanı Dawoud Gindo’nun suikast sonucu şehit düşmesine ve Elias Nasser’ın ağır şekilde yaralanmasına neden olan faillerin isimlerini açıklamada başarısızlık göstermeleri,
2. Benzer güçlerin Habur Savunma Güçlerine karşı devam eden baskıları ile bizleri onların bir parçası yapmak istemeleri ve bir askeri güç olarak bağımsızlığımızdan bizleri vazgeçirmeye çalışmaları,
3. Aynı baskıcı parti tarafından Asur köylerinin talan edilmesi ve evlerin yıkılması,
4. Yerel Kürt, Arap ve Asur çiftçilerinin tarımsal ürünlerinin yakılması ve yıkılması gene benzer baskıcı örgütler tarafından gerçekleştirilmektedir.

Silah bırakmamızdan sonra üyelerimizin herhangi birisinin zarar görmesi halinde, bunu Davoud Gindo’yu şehit edenlerden bileceğiz.

AMERİKA MEZOPOTAMYA ÖRGÜTÜNDEN BİR NOT

Habur Güçleri baskıcı örgütün ismini vermemelerine rağmen, Asur halkı silah bırakma konusunda baskı yapan tarafın YPG ve PKK’nın olduğunu bilmektedir.

Kürt YPG güçleri Habur Asur Savunma Güçlerine iki seçenek tanıdılar:

Ya Dawronoye (PKK/YPG’nin Hristiyan müttefiki) olarak da bilinen MFS’ye (Süryani Askeri Meclisi) katılın ya da silah bırakın. YPG ve PKK’nın bu haksız davranışı ile sunduğu seçenek sonrası Habur Savunma Güçleri, Kürtlerin Suriye Cumhuriyetini etnik ve mezhepsel olarak

bölme oyununun bir piyonu olmamak için silahlarını bırakma kararı almışlardır. Habur Savunma Güçleri, IŞİD'e karşı yürüttükleri mücadeleden çekilmek zorunda kalmışlardır. YPG ile bir işbirliği içine girmemelerini saygı ile karşılıyor ve destekliyoruz.”

Raportörlerin Notu: Bu açıklama resmi bir şekilde yayınlanmamış Amerika Mezopotamya Organizasyonu (American Mesopotamian Organisation (AMO)) tarafından ilk olarak yayınlanmış ve ekli not da AMO tarafından yazılmıştır. Bu açıklama tekzip edilmemiş ve tarafımızca yerel kaynaklarımız bu açıklamanın gerçekten de yapıldığını teyit etmiştir.

2) IŞİD'in Saldırdığı Habur Köyleri ve Kaçırıldığı Rehineler Konusunda:

IŞİD tarafından kaçırılan iki Asuri Süryani kadın 25 Mayıs günü serbest bırakıldı. Serbest bırakılan yaşlı iki kadından biri Tel Jazira köyünden 80 yaşındaki Ramziyya Rehana, diğeri ise Tel Shamiram köyünden 70 yaşındaki Yoniyya Kanoon.

IŞİD 23 Şubat'ta Habur'daki Asur köylerine saldırıp 253 kişiyi tutsak olarak götürmüştü. Kısa bir süre içinde 23 kişi serbest bırakılmıştı. Olaydan 3 ay sonra bu iki bayanın da serbest bırakılması ile birlikte IŞİD'in elinde 228 tutsak bulunmaktadır.

Rejim ordusu, YPG ve MFS, Habur Savunma Güçleri sayesinde Habur boyunca IŞİD'in ele geçirdiği tüm köyler özgürleştirildi.

Köylüler Tel Tamer'a dönmeye başladı ama diğer köyler yıkılmış olduğundan onların durumu farklı. Şimdiye kadar 30 aile Tel Tamer'e geri döndü.

Öneriler

Araştırmamızda sorunları yerinde ve objektif olarak tespit etmeye çalıştık. Sorunları tespit etmenin dışında bunların giderilmesi için de önerilerimiz mevcuttur. Öneriler esasında kısa

vadeli ve uzun vadeli çözüm önerileri olarak değerlendirilmelidir. Tüm bu önerilerimizde ivedi yaptırımların uygulanması elzemdir ancak bunun kadar sorunların ve suçların sebeplerinin ortadan kaldırılması da amaçlanmalıdır.

Önerilerimiz maddeler halinde şöyledir:

- 1- Suikast olayı konusunda kurulduğu söylenen soruşturma komisyonunda MFS üyesi olanların dışından da Asuri Süryaniler yerelmalıdır. Soruşturma bu şartlarla en kısa sürede sonuçlandırılmalı şeffaf bir şekilde kamuoyu ile paylaşılmalıdır. Ancak mevcut durumda şüphelilerin adı dahi açıklanmamış, soruşturma adeta gizlenmektedir. Bu tutuma son verilmeli, soruşturma içeriği ivedi olarak paylaşılmalıdır.
- 2- YPG'nin, Asayiş'in herhangi bir kademesinde bölgedeki halkımıza yönelik taciz davranışlarına derhal sonverilmeli, bu konuda derhal bir talimatname yayınlanarak ayrımcılık ve tacize yönelik eylemlerin cezalandırılacağı deklare edilmelidir. Bu konuda yaşanan ve yaşanacak olaylar hakkında ivedi olarak soruşturma açılmalı ve yaptırım uygulanmalıdır.
- 3- Kamışlı'da, Derik'te, Haseke'de yeni halk meclisleri kurulmalı, her bölgenin her kesimine açık yapıda olunmalı. Tüm meclis görüşmeleri ve kararları tutanak altına alınarak paylaşılmalı,
- 4- IŞİD'in elinde bulunan Asuri Süryani rehineler konusunda bir komisyon kurulmalı, komisyonda gerçek temsiliyet oluşturulmalı, ilgili bölgeye yönelik askeri operasyonlarda rehineler ile ilgili bu komisyondan görüş alınmalı, komisyon çalışmaları kayıt altına alınmalı,
- 5- Boşalan Asuri Süryani köylerinde gerçekleşen talan ve yağma olaylarının failleri hakkında inceleme yapılmalı, zarara uğrayanların zararı tespit ve tazmin edilmeli (Rojava Toplumsal Sözleşmesi md. 14, 41), bu tür yağma ve talanların yapılmaması için talimat yayınlanmalı, tedbirler alınmalı,
- 6- Ancak yukarıdaki kısa vadeli, acil önerilerin dışında asıl önemli olan Kanton yönetim modelinin uygulanabilirliğine dair kuşkulardır. Kanton Toplumsal Sözleşmesi teorik olarak son derece demokratik, eşitlikçi ve çoğulcu olmakla beraber uygulamanın bununla ilgisi yoktur. Sadece bir grubun Kanton idari ve askeri yönetiminde yerelması sanki tüm

halkımızın temsil edildiği imajını vermek amacıyla adeta paravan olarak kullanılmaktadır. Oysa halk arasında çoğu kesimde bu gruba şüphe ile yaklaşılmaktadır. Bu durumda Kanton'daki idealler suya yazılmış yazı gibidir. Kanton fikrinin halkımız açısından bu uygulamalar da dikkate alındığında tutacağı öngörülmemektedir. Bunun yerine gerçekten de halkların kendi topraklarında, vatanlarında kendi kaderlerini tayin ederek özyönetimlerinin kurulması teşvik edilmelidir. Bu anlamda uluslararası güçler tarafından teminat altına alınmış güvenli bölge modeli en uygun model olarak görülmektedir.

7- Herbir halkın bir diğer halkın haklarına dolaylı ya da doğrudan yöntemlerle tecavüz etmeden, onu kendi toprağından göç ettirmeden, barış ve özgürlük içerisinde yaşayabilmesinin imkanları sağlanmalıdır.

SONUÇ

Asuri Süryani halkı, 1840'larda başlayan özellikle 1915 yılında ve sonrasında yaşanan soykırımlardan mağdur olmuştur. Bütün bu soykırımlara rağmen anavatanında inatla kendi kimliğiyle yaşama tutunmaya çalışmış, topraklarını terk etmemiştir.

Bütün bu soykırım ve pogromlardan halkımız deneyimler edinmiştir. Bu tür saldırılarda kimi zaman din unsuru kullanılmış, kimi zaman paravan örgütler, sahte temsilciler, kişisel çıkarını öne alan kişi ve kurumlar, sahte kurtarıcılar kullanılmıştır. Ancak sonuç hep aynı olmuştur. 21. Yüzyılda anavatanını terk etmeyen bu köklü halkın tarih sahnesinden silinmesine göz yuman ve katkı sunan her kesim, yeni soykırım suçunun da faili olacaktır. Suriye'deki mevcut durum, Irak Ninova'daki 2014 Haziran'ındaki IŞİD işgali öncesinde Asuri Süryanilere, Ezidilere "sizi koruruz" diyerek elinden silahını alan Peşmerge'lerin tutumuna benzemektedir. Saldıran IŞİD barbarları kadar bu saldırıları fırsat bilip ezilen halklar üzerinde yayılcılık ve egemenlik kurmaya çalışmak da barbarcadır.

Artık Asuri Süryani halkı kendi kaderini kendisi belirlemelidir.

